

Analýza odpadového hospodářství města Valašské Meziříčí

Denisa Škulecová

Bakalářská práce
2025

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav podnikové ekonomiky

Akademický rok: 2024/2025

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: Denisa Škulecová
Osobní číslo: M220076
Studijní program: B0413A050024 Ekonomika a management
Specializace: Ekonomika a management veřejné správy a regionálního rozvoje
Forma studia: Prezenční
Téma práce: Analýza odpadového hospodářství města Valašské Meziříčí

Zásady pro vypracování

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Provedte literární rešerši z oblasti odpadového hospodářství.

II. Praktická část

- Provedte analýzu odpadového hospodářství ve Valašském Meziříčí.
- Na základě výsledků analýzy navrhněte zlepšení.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: **cca 40 stran**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

CEPEK, Branislav. *Environmentálne právo: všeobecná a osobitná časť*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2015. ISBN 978-80-7380-560-9.
JAN, Slavík. *Recyklační chování domácností a nástroje, jak ho měnit*. Wolters Kluwer, 2022. ISBN 978-80-7676-412-5.
LANGLET, David a MAHMOUDI, Said. *EU environmental law and policy*. Oxford: Oxford University Press, 2016. ISBN 978-0-19-875393-3.
TUHÁČEK, Miloš a JELÍNKOVÁ, Jitka. *Právo životního prostředí: praktický průvodce*. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5464-2.
VEBER, Jaromír a ŠVECOVÁ, Lenka. *Udržitelnost a udržitelný management*. Praha: Grada, 2023. ISBN 978-80-271-0897-8.

Vedoucí bakalářské práce: **JUDr. Jiří Zicha, Ph.D.**
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva

Datum zadání bakalářské práce: **10. února 2025**
Termín odevzdání bakalářské práce: **23. května 2025**

L.S.

---

doc. Ing. Michal Pilík, Ph.D.
děkan

---

doc. Ing. Petr Novák, Ph.D.
garant studijního programu

Ve Zlíně dne 10. února 2025

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb., v platném znění bez ohledu na výsledek obhajoby;
- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a bude dostupná k nahlédnutí;
- jedno vyhotovení bakalářské práce v listinné podobě bude ponecháno Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně k uložení;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci – nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá; neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji, že

- jsem na bakalářské práci pracoval(a) samostatně a použitou literaturu jsem řádně citoval(a); v případě publikace výsledků budu uveden(a) jako spoluautor;
- odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou obsahově totožné.
- při tvorbě této práce jsem použil(a) nástroj generativního modelu AI ChatGPT (<https://chat.openai.com>) za účelem jazykové korektury, stylistických úprav a revize formulací textu. Po použití tohoto nástroje jsem provedl(a) kontrolu obsahu a přebírám za něj plnou zodpovědnost.

Ve Zlíně, dne .....

.....

podpis autora

ABSTRAKT

Bakalárska práca na téma Analýza odpadového hospodárstva mesta Valašského Meziříčí je rozdelená do dvoch častí. Teoretická časť je spracovaná na základe literárnej rešerše o odpadovom hospodárstve, systéme nakladania s odpadmi a legislatívneho rámca upravujúceho odpadové hospodárstvo z hľadiska českého a aj európskeho práva. Praktická časť je zameraná na súčasnú analýzu odpadového hospodárstva mesta Valašského Meziříčí s cieľom posúdiť jeho efektívnosť, identifikovať problémy a navrhnúť možné zlepšenie. V práci boli použité rôzne metódy zberu údajov, vrátane využitia interných dokumentov, verejne dostupných zdrojov či prostredníctvom rozhovoru. Analýza obsahuje charakteristiku mesta a popisuje systém nakladania odpadov. Hodnotí množstvo vyprodukovaného separovaného odpadu a vynaložené náklady na jeho zabezpečenie. Výsledkom tejto práce je návrh opatrenia k zlepšeniu triedenia odpadu v meste.

Kľúčová slova: odpad, komunálny odpad, třídění odpadu, nakládání s odpadem, odpadové hospodářství, Valašské Meziříčí

ABSTRACT

The bachelor thesis on the topic Analysis of waste management in the city of Valašské Meziříčí is divided into two parts. The theoretical part is based on a literature search on waste management, the waste management system and the legislative framework of waste management from the perspective of Czech and European law. The practical part focuses on the current analysis of the waste management of the city of Valašské Meziříčí in order to assess its efficiency, identify problems and suggest possible improvements. Various methods of data collection were used in the thesis, including internal documents, publicly available sources or through interviews. The analysis includes the characteristics of the city and describes its waste management system. It also assesses the production of separated waste and the costs spent on its management. The result of this work is a suggestion for action to improve waste sorting in the city.

Keywords: waste, municipal waste, waste sorting, waste treatment, waste management, Valašské Meziříčí

Rada by som poďakovala môjmu vedúcemu bakalárskej práce, pánovi JUDr. Jiřímu Zichovi, Ph.D., za odborné vedenie, ústretovosť a užitočné rady.

V neposlednom rade patrí moje veľké poďakovanie rodičom a najbližším za ich neustálu podporu počas celého štúdia, ako aj pri tvorbe tejto bakalárskej práce.

OBSAH

ÚVOD.....	11
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE.....	12
I TEORETICKÁ ČÁST.....	13
1 ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO.....	14
1.1 VÝVOJ ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA	14
1.2 TRENDY V ODPADOVOM HOSPODÁRSTVE	15
1.3 KATEGORIZÁCIA ODPADU	16
1.3.1 Komunálny odpad	17
1.3.2 Separované zložky komunálneho odpadu	17
2 NAKLADANIE S ODPADY	19
2.1 HIERARCHIA NAKLADANIA S ODPADY	19
2.1.1 Prevencia	20
2.1.2 Opätovné využitie	20
2.1.3 Recyklácia	21
2.1.4 Energetické využití.....	21
2.1.5 Odstraňovanie	21
2.2 SYSTÉM ZBERU ODPADU	22
2.2.1 Náklady na systém zberu odpadu.....	23
2.3 TRIEDENIE ODPADU	24
2.4 FINANCOVANIE OBCE	24
2.5 SYSTÉM EKO-KOM	25
3 LEGISLATÍVA ODPADOVÉHO HOSPODÁRENIA	26
3.1 PRÁVNE PREDPISY A INŠTITÚCIE EURÓPSKEJ ÚNIE	26
3.1.1 Orgány Európskej únie.....	26
3.1.2 Dôležité právne predpisy.....	27
3.2 PRÁVNE PREDPISY A INŠTITÚCIE ČESKEJ REPUBLIKY	27
3.2.1 Orgány verejnej správy	27
3.2.2 Dôležité právne predpisy.....	29
3.2.3 Povinnosti obce pri nakladaní s odpadom.....	29
II PRAKTICKÁ ČÁST.....	31
4 CHARAKTERISTIKA MESTA VLAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ.....	32
4.1 GEOGRAFICKÁ POLOHA	32
4.2 DEMOGRAFICKÉ ÚDAJE	33
5 ANALÝZA SÚČASNÉHO NAKLADANIE S ODPADY NA ÚZEMÍ VALAŠSKÉHO MEZIŘÍČÍ.....	34
5.1 ZARIADENIA PRI NAKLADANIE S ODPADMI	34

5.2	ANALÝZA PRODUKCIE ODPADU	36
5.3	MIERA PRODUKCIE ODPADU	40
5.4	MIERA SEPARÁCIE ODPADU	41
5.5	NÁKLADY NA SEPAROVANÝ ODPAD.....	42
6	ROZHOVORY.....	44
7	SÚHRN ANALYTICKEJ ČÁSTI.....	51
8	NÁVRHY K ZLEPŠENIU	52
8.1	KOMBINOVANÉ ODPADNÉ KOŠE.....	52
8.2	KAMPAŇ „TRÍDÍME SPOLEČNĚ“	60
	ZÁVĚR.....	61
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	62
	SEZNAM OBRÁZKŮ	68
	SEZNAM TABULEK.....	69
	SEZNAM GRAFU	70
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	71

ÚVOD

Odpadové hospodárstvo patrí medzi oblasti, ktoré sú v súčasnosti dôležitou problematikou. Obce riešia nakladanie odpadov v záujme ochrany životného prostredia, zabezpečenia verejného poriadku a udržateľného rozvoja. Každá obec zohráva kľúčovú úlohu pri vytváraní efektívneho a udržateľného systému nakladania s odpadom, ktorý zahŕňa zber, triedenie, zhodnocovanie a konečnú likvidáciu. Vytvárajú tak predpoklad pre zníženie environmentálnej záťaže a posilnenie kvality života obyvateľov.

Človek by mal pristupovať k odpadu zodpovedne, čo predovšetkým znamená snahu predchádzať jeho vzniku, obmedziť jeho tvorbu alebo hľadať spôsoby jeho opätovného využitia. Ak už odpad vznikne, je dôležité ho správne vytriediť, aby sa znížilo množstvo zmesového komunálneho odpadu, ktorý by inak skončil na skládkach alebo v spaľovniach. Efektívne triedenie odpadu je predpokladom pre zodpovedné správanie spoločnosti a správneho fungovania systému nakladania s odpadmi. Ich efektívne riadenie je nevyhnutné nielen pre ochranu životného prostredia ale aj pre plnenie cieľov separácie v kontexte cirkulárnej ekonomiky.

Bakalárska práca sa venuje problematike odpadového hospodárstva v meste Valašské Meziříčí. Teoretická časť sa zameriava na teoretické východiská odpadového hospodárstva a jeho legislatívny rámec. Praktická časť sa predovšetkým venuje separovaným zložkám odpadu. Zaoberá sa analýzou produkcie odpadu v meste, mierou separácie a s súvisiacich nákladov. Na základe získaných údajov, vykonanej analýzy, znalostí odborníkov a vlastných poznatkov sú na závere navrhnuté riešenia, ktoré môžu prispieť k zlepšeniu triedenia separovaného odpadu a zvýšením motivácie obyvateľov. Návrhy tak môžu slúžiť ako základ pre ďalšie diskusie a plánovanie zo strany obce, ktoré môžu v budúcnosti zohľadniť pri rozhodovaní realizácie nového opatrenia v oblasti odpadového hospodárstva.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Cieľom tejto bakalárskej práce je analyzovať súčasný stav odpadového hospodárstva vo vybranej obci, posúdiť jeho efektívnosť, identifikovať problémy a navrhnúť možné opatrenia na zlepšenie systému so zameraním na oblasť triedeného zberu komunálneho odpadu.

Na dosiahnutie stanoveného cieľa bola zvolená kombinácia kvantitatívnych a kvalitatívnych výskumných metód. Dôležitou súčasťou spracovania bola literárna rešerš, ktorá zahŕňala systematické vyhľadávanie odborných publikácií, platných právnych predpisov Českej republiky a Európskej únie, ako aj strategických dokumentov v oblasti odpadového hospodárstva.

Kvantitatívna analýza bola realizovaná prostredníctvom spracovania štatistických údajov a interných dát poskytnutých Mestským úradom Valašského Meziříčí a oficiálnych online stránok. Získané údaje týkajúce sa množstva vyprodukovaného odpadu, jeho financovania a miery separácie boli vyhodnotené s cieľom identifikovať efektívnosť hospodárenia.

Kvalitatívny výskum získaných informácií bol realizovaný prostredníctvom pološtruktúrovaných rozhovorov. Starosta a zástupca mesta poskytli pohľad na praktické fungovanie systému z pozície samosprávy a riaditeľ technických služieb doplnil výskum o cenné poznatky týkajúce sa realizácie navrhovaných opatrení v praxi.

Doplňkovou kvalitatívnou metódou bolo pozorovanie v teréne, zamerané najmä na lokalizáciu kontajnerových nádob a dostupnosť triedeného zberu. Na identifikáciu najfrekvencovanejších lokalít bol využitý digitálny nástroj na vizualizáciu intenzity pohybu obyvateľov. Konkrétne išlo o online aplikáciu Strava Heatmap, ktorá poskytla údaje vo forme mapy. Ďalším nástrojom bola mapa odpadov Valašského Meziříčí, zobrazujúca prehľad všetkých odpadkových košov a zberných hniezd umiestnených po celom meste. Získané údaje boli následne použité pri návrhoch na stanovenie počtu a optimálneho umiestnenia nových zberných nádob.

I   TEORETICKÁ ČÁST

1 ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Odpadové hospodárstvo je v Českej republike (ďalej len „ČR“) považované za najdynamickejšie sa rozvíjajúcim odvetvím hospodárstva. Pre jeho efektívne fungovanie a plánovanie majú značný vplyv demografické zmeny obyvateľstva, ich životný štýl a ekonomický vývoj, ktorý určuje v akom množstve vznikne a v akom zložení bude komunálneho odpadu tvorený. (Kislingerová, 2023)

V rámci odpadového hospodárstva sa kladie dôraz na minimalizáciu vzniku odpadu, jeho zachádzanie s ním a na následnú starostlivosť o miesto, kde je odpad trvalo uložený, pričom tieto činnosti sú riadené a kontrolované. Hlavným cieľom odpadového hospodárstva je potrebné zabezpečiť a postupne zvyšovať efektívnosť recyklácie a opätovného využitia komunálnych odpadov. Vďaka tomu by bolo menšie množstvo odpadu ukladaného na skládkach, čím by prispelo k ochrane životného prostredia a bolo by podporené udržateľné hospodárenie s prírodnými zdrojmi. (Kizlink, 2007)

Odpadového hospodárstvo je založené na hierarchii nakladania s odpadmi, ktorá stanovuje nasledovné priority: (Cepek, 2015; Česko, 2020a)

- a) predchádzanie vzniku odpadov a obmedzovať jeho tvorbu,
- b) zhodnocovať odpady prostredníctvom recyklácie, opätovného použitia alebo iných procesných postupov,
- c) efektívne využívať odpady ako zdroj energie,
- d) zneškodňovať odpady spôsobom, ktorý neohrozuje zdravie ľudí a neznečisťuje životné prostredie nad mieru limitov ustanovený v zákone.

1.1 Vývoj odpadového hospodárstva

Nakladanie s odpadom je také staré ako samostatná ľudská civilizácia, hoci ako inžinierska disciplína je považovaná za samostatný obor približne iba jedno storočie. Zmena z pôvodného zamerania verejného čistenia miest na moderné riadenie odpadového hospodárstva bola hlavne dôsledkom industrializácie. Tá priniesla nové materiály a chemikálie, čím dramaticky zmenila typy a zloženie odpadov. Urbanizácia zároveň zase spôsobila, že nakladanie odpadmi v mestských oblastiach sa stalo zložitou a nákladnou logistickou operáciou. (Højlund Christensen, 2011)

Odpadové hospodárstvo ČR funguje už dlhší čas na voľnom trhu. Pôsobí tu viacero spoločností, ktoré poskytujú environmentálne bezpečné služby. Tieto služby sú v súlade s legislatívou EÚ v oblasti nakladania s odpadmi. Spôsoby nakladania s komunálnym odpadom sa časom vyvíjali niekoľkými etapami, pričom najstarším a dodnes najrozšírenejším spôsobom je skládkovanie. Z pohľadu využitia potenciálu odpadov sa uplatňuje recyklácia ako forma materiálneho využitia a spaľovanie ako energetické využitie. Týmto spôsobom sa síce znížilo množstvo odpadov, avšak niektoré technológie postupne prestali spĺňať prísnejšie environmentálne normy a požiadavky udržateľného rozvoja. (Kuraš, 2014)

1.2 Trendy v odpadovom hospodárstve

Cirkulárna ekonomika

Cieľom obehového hospodárstva je zachovať hodnotu výrobkov, materiálov a zdrojov čo najdlhšie v hospodárskom cykle a na konci ich životnosti ich vrátiť do výrobného cyklu, pričom sa minimalizuje množstvo odpadu. (Cirkulární Česko, 2024)

V rámci tejto stratégie vznikol dokument Cirkulárne Česko 2040, ktorého prioritou je formulovať predpoklady, ciele a opatrenia na zabezpečenie ČR, aby bola: (Cirkulárna ekonomika, 2025)

- odolná voči budúcim environmentálnym hrozbám,
- schopná rozvíjať celkovo udržateľný sociálny systém,
- konkurencieschopná a technologickú vyspelá ekonomika,
- schopná zvýšiť bezpečnosť dodávok surovín,
- a podporovala vytvárať nové pracovné miesta

Jeho víziou je dosiahnuť stav, v ktorom bude cirkulárne hospodárstvo predstavovať pre Českú republiku významný environmentálny, ekonomický a sociálny prínos. Zameriava sa na 10 prioritných oblastí, z ktorých jednou je aj odpadové hospodárstvo. (Cirkulárna ekonomika, 2025)

PAYT systém („Pay As You Throw“)

V preklade „zaplat' za to, čo vyhodíš“, je predstavovaný ako spravodlivý model spoplatnenia odpadu, pri ktorom obyvatelia obce hradia poplatky na základe skutočného množstva vyprodukovaného zmesového komunálneho odpadu. Vďaka využitiu moderných

technológií a inovačných riešení je zabezpečená transparentnosť systému. Zavedenie tohto prístupu má za cieľ zníženie objemu zmesového odpadu a skládkovania, pričom motivuje obyvateľov k dôkladnému triedeniu odpadu. (PAYT – spravедlivý poplatek za odpad, 2025; PAYT systém z pohľadu dobrej praxe, 2017)

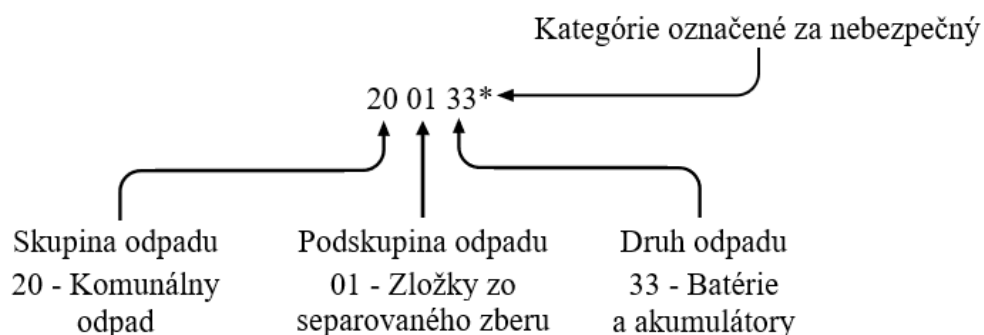
Multikomoditný zber

Zavedenie tohto trendu prechádza najväčšou zmenou v triedení odpadu, nakoľko mal doteraz každý kontajner určený len jeden druh odpadu. Multikomoditný zber je systém zberu komunálneho odpadu, pri ktorom sa viacero druhov triedeného odpadu zbiera spoločne do jedného kontajnera, a až následne sa tieto zložky triedia v triediacej linke. (Žlutý kontajner je nově multikomoditní, vedle plastů pojme i další odpad, 2023; Multikomoditní sběry a jejich správná evidence, 2024)

1.3 Kategorizácia odpadu

Odpady môžeme rozlišovať podľa druhov, kategórií či ďalších kritérií, alebo podľa oddeľovaných zložiek odpadov, ktoré možno zaradiť ako samostatné druhy odpadov. (Spätný zber, 2025)

Odpady sa podľa vyhlášky č.8/2021 Zb., o Katalógu odpadov a hodnotenie vlastností odpadov zaraďujú pod šesťmiestne katalógové čísla druhov odpadov, kde prvé dvojčíslenie označuje skupinu odpadov, druhé dvojčíslenie označuje podskupinu odpadov a tretie dvojčíslenie označuje druh odpadu. Niektoré odpady sa zaraďujú pod osemmiestne katalógové čísla podtypov odpadov uvedených v Katalógu odpadov. Na poslednom mieste sú nebezpečné odpady označené symbolom „*“ v Katalógu odpadov. (Malčková, 2014; Česko, 2021)

Obrázok 1 Kategorizácia odpadu

(zdroj: vlastné spracovanie podľa (Malčková, 2014))

1.3.1 Komunálny odpad

Komunálne odpady sú všetky odpady vznikajúce na území obce pri činnosti fyzických osôb. V rámci evidencie odpadov sa komunálnym odpadom označuje odpad triedený (papier, plast, sklo, kov, biologický odpad, elektronický odpad a textil) a zmesový odpad pochádzajúci z domácností, ako aj podobný odpad zo živnostenskej činnosti, priemyslu a kancelárií. Tento odpad spadá pod 20 skupinu v Katalógu odpadov podľa vyhlášky Ministerstva životného prostredia. Avšak ako napríklad do druhu odpadu 20 03 01 Zmesový komunálny odpad sa zaraďuje len zvyškový ostatný komunálny odpad, ktorý nie je možné zaradiť do iného druhu odpadu v skupine 20. (Ptáček, 2016; Česko, 2021)

1.3.2 Separované zložky komunálneho odpadu

Separované zložky komunálneho odpadu sú jednotlivé druhy odpadu, ktoré sa triedia oddelene od zmesového komunálneho odpadu, aby sa mohli recyklovať alebo ďalším spôsobom spracovať. Patria sem najmä: papier, plasty, sklo, kovy, nápojové kartóny, bioodpad, textil, nebezpečný odpad a elektroodpad. (Ptáček, 2016)

Papier je obľúbeným materiálom používaný v našom každodennom domacom a pracovnom živote, a to aj napriek postupnému prechodu na digitálne technológie. Čo zahŕňa široké spektrum výrobkov od tlačiarenského a písacieho papiera až po obálky, toaletný papier a kartón. Papier má mnoho výhod, pretože pochádza z obnoviteľného zdroja, je možné ho niekoľkokrát recyklovať. Napriek tomu sa všetok odpadový papier nespracováva správnym spôsobom, čím zvyrazňuje dôležitosť správnej recyklácie a likvidácie. (Matthews, 2024a)

Veľkým zdrojom tohto odpadu sú školy, kde vzniká pri použití množstvo zošitov, pracovných listov, plagátov a ďalšie pomôcky používané v triedach. Na konci roka sa však väčšina z nich aj tak vyhodí. Domácnosti tiež vyhadzujú veľa odpadového papiera. Patria sem nevyžiadaná pošta, účty a listy, obalový, písací a kresliaci papier. Taktiež v niektorých organizáciách verejnej správy dochádza tiež k veľkej spotrebe papiera či už ide o archiváciu množstvo papierových dokumentov alebo v každodennej administratíve. (Matthews, 2024a)

Plasty sú základným materiálom v modernom svete u mnohých priemyselných a spotrebiteľských oblastí. Výhodou tohto materiálu je jeho ľahká tvarovateľnosť pri výrobe rôznorodých predmetov i jeho využitie k rôznym účelom. Tento plastový materiál je veľmi odolný a skoro nič neváži, pričom sa používajú v mnohých dôležitých odvetviach. (Sylvia, 2020; Opatření EU k řešení problematiky plastového odpadu, 2020)

Jedným z hlavných zdrojov vzniku plastového odpadu sú obaly, ktoré sa využívajú pri balení potravín, nápojov, hygienických potrieb, kozmetike a mnohých ďalších produktov. Po spotrebovaní sú plastové fľašky, tašky alebo nádoby najčastejšie vyradené ako odpad. Plastový odpad vzniká v rôznych oblastiach, kde plast nahradil mnohé prírodné suroviny ako je drevo, sklo, kov a ďalšie. (Sylvia, 2020; Opatření EU k řešení problematiky plastového odpadu, 2020; Matthews, 2024b; Sylvia, 2020)

V dôsledku jeho masívnej spotreby predstavujú rastúcim problémom pre znečisťovanie životného prostredia a jeho ekosystému. Pričom je veľmi ťažko rozložiteľný v prírode, preto musí byť odborne zlikvidovaný alebo pri najlepšom znovu zaradený do recyklačného kolobehu. Najbežnejšou metódou likvidácie plastového odpadu je energetické zhodnocovanie, po ktorom nasleduje recyklácia a potom skládkovanie. Dochádza však k tomu, že plasty nevieme efektívne znovu zaradiť do obehového kolobehu. Preto sa všetky členské štáty EÚ snažia podnikat' niekoľké opatrenia pre zvýšenie podielu recyklácie. (Guillot, 2023; Opatření EU k řešení problematiky plastového odpadu, 2020)

Sklo patrí medzi najpoužívannejšie materiály na svete. Výrobky zo skla využívame v každodennom živote ako sú okná, stoly, poháre, obaly na nápoje, nádoby na potraviny, vázy a mnoho ďalšieho. (Matthews, 2024c)

Vznik skleneného odpadu je vo veľkej miere výsledkom spotrebovania obsahu výrobku. Typickým príkladom môže byť dopitie fľaše vína alebo piva, či spotrebovanie potravinových produktov uskladnených v sklenených obaloch. Okrem bežného používania vzniká sklenený odpad aj v dôsledku nehôd, ako sú rozbité vázy, fľaše alebo poškodené automobilové sklá. Navyše, pri výrobe sklenených produktov často dochádza k odrezkoch alebo odpadu materiálu, ktorý je síce možné roztaviť a opätovne použiť, no predstavuje tiež určité množstvo skleneného odpadu. (Matthews, 2024c)

Významnou vlastnosťou skla je jeho úplná a neobmedzená recyklovateľnosť bez zníženia jeho kvality, čím je možná jeho premena na nové produkty. Z tohto dôvodu by sklenený odpad nemal končiť na skládkach, ale mal by byť vždy opätovne zapojený do obehového cyklu. (Matthews, 2024c)

2 NAKLADANIE S ODPADY

Obec nesie zákonnú zodpovednosť za odpady vzniknuté na jej území. Ako držiteľ odpadu je povinná plniť všetky povinnosti súvisiace s jeho nakladaním a zabezpečiť splnenie cieľov stanovených zákonom, napríklad zavedením vhodného systému zberu odpadov. Avšak pôvodcom tohto odpadu sú fyzické a právnické osoby, ktoré sú nositeľom vlastných zákonných povinností. (Cepek, 2015)

2.1 Hierarchia nakladania s odpady

Podstatou odpadového hospodárstva je hierarchia odpadového hospodárstva, podľa ktorej je prioritou predchádzanie vzniku odpadu. Ak vzniku odpadu nie je možné zabrániť, nasleduje jeho príprava na opätovné použitie, recyklácia, iné formy využitia vrátane energetického zhodnotenia, a ak nie je možné ani to, pristupuje sa k jeho likvidácii. (Česko, 2020a)

S rastom populácie a ich potrieb sa množstvo vzniknutého odpadu neznižuje, práve naopak, postupne narastá. Odborné poznatky signalizujú, že jednoduché spôsoby nakladania s odpadom najmä skládkovanie a spaľovanie, nie sú veľmi prínosné pre prírodu. Navyše, celosvetovo nie je stopercentne zabezpečený ich zber a následné odstránenie. Medzi jeho významné zásady riešenia problematiky odpadov: (Veber, 2023)

- Je nevyhnutné hľadať spôsoby ako predchádzať plytvaniu a minimalizovať vznik odpadu už vo fáze výroby produktu. Výroba by mala byť zameraná na produkty, ktoré sú skutočne potrebné, funkčné a užitočné.
- Vo všetkých etapách životného cyklu produktu, od návrhu cez výrobu, distribúciu, spotrebu až po nakladanie s odpadom, je vhodné aplikovať princípy obehového hospodárenia. Ako sú napríklad ekodesign, materiálová a energetická efektívnosť, udržateľná výroba, distribúcia, spotreba a aj udržateľné zhodnotenie odpadu.
- Pri nevyhnutných odpadoch, ktorého vznik nie je možné úplne zabrániť, je dôležité do jeho nakladania zapojiť všetky relevantné subjekty, a to domácnosti, neziskové organizácie, verejné inštitúcie alebo podnikateľské subjekty.
- Pri nakladaní s odpadmi a starostlivosti oň je potrebné voliť postupy, ktoré sú najšetrnejšie k životnému prostrediu

Tieto prístupy sú v súlade s hierarchiou odpadového hospodárenia, ktoré každému pôvodcovi odpadov určuje zákonom stanovená povinnosť postupovať pri produkcii a nakladaní s odpady nasledujúcimi spôsobmi uvedenými v obrázku 2. (Malčeková, 2014)

Obrázok 2 Základné aktivity v hierarchii odpadového hospodárenia

(zdroj: vlastné spracovanie podľa (Malčeková, 2014))

2.1.1 Prevencia

Prevencia stojí na samom vrchole hierarchie nakladania s odpadmi, ktoré sú neľahko dostupné a vyžadujú dlhodobé úsilie. Ide o rôzne činnosti predchádzania znečistenia, kde vzniká tlak na cirkuláciu odpadu. Zameriava sa na čisté výrobné procesy, udržateľné produkty a služby, priebežný monitoring znečistenia a mnohé ďalšie aktivity. (Veber, 2023; Jandusova, 2024)

Úplná zelená redukcia odpadov je výrazom pre úsilie o komplexnú minimalizáciu odpadov, čo znamená v maximálnej možnej miere zamedziť jeho vzniku. (Veber, 2023)

2.1.2 Opätovné využitie

Opätovné použitie zahŕňa procesy využitia výrobku k svojmu pôvodnému účelu, tých výrobkov alebo ich častí, ktoré sa ešte nepovažujú za odpad. Veľa výrobkov umožňuje opätovné použitie (hračky, knihy, nábytok, sklenené nádoby, plastové, papierové alebo látkové tašky a pod.) Alebo tiež množstvo poškodených výrobkov sa dá opraviť pred vyhodením alebo zrenovovať, či použiť ako základ pre iné využitie a podobne. (Veber, 2023)

2.1.3 Recyklácia

Recyklácia znamená znovu využitie, znovuzavedenie výrobkov, materiálov alebo látky do cyklu či už pre prvotné alebo iné účely. Zahŕňa opätovné spracovanie organických materiálov, ale nezahŕňa energetické zhodnocovanie a opätovné spracovanie, ktoré sa majú použiť ako palivo alebo zásypový materiál. (Česko, 2020b; Česko, 2020b)

Triedenie a recyklácia odpadov výrazne znižuje náklady na znečisťovanie odpadu na skládkach a spaľovniach odpadov. Okrem ekonomických úspor prináša významné úspory energie, prírodných zdrojov, zníženie znečistenia životného prostredia a vytvára viac pracovných miest v porovnaní s jeho ukladaním na skládky alebo do spaľovní. (Moňok, 2012)

2.1.4 Energetické využití

Spaľovacie zariadenia na energetické využitie odpadov je jedným z častých spôsobov likvidácie odpadu. Sú zdrojom energie, ktoré nám poskytuje teplo a elektrinu. Na tento spôsob nakladania odpadom sa využíva najmä zmesový komunálny odpad, pretože ide o vhodnejšiu alternatívu premeny zdroja energie od skládkovania. Moderné spaľovne sú v súčasnej dobe menej škodlivé pre životné prostredie, než tomu bolo v minulosti. Dalo by sa povedať, že sú bezpečnejšie a ohľadupľnejšie v porovnaní s uhoľnými elektrárnami, teplárnami alebo kúrením v kachliach. (Co je to likvidace odpadů?, 2017)

2.1.5 Odstraňovanie

Jedná sa o proces likvidácie zmesového odpadu, pričom z neho už nie je možné ďalej. Tvorí ho zvyšný odpad po vytriedení jednotlivých zložiek predovšetkým papiera, plastu, skla, nápojového kartónu, objemného, nebezpečného a biologického odpadu. (Co je to likvidace odpadů?, 2017)

2.1.5.1 Skládkovanie

Skládkovanie odpadov je najhorším a zároveň najpoužívanejším spôsobom nakladania s odpadmi. Rizikom sú veľké množstvá rôznorodých odpadov aj tých nebezpečných, ktoré sú navzájom na skládkach odpadov zmiešané. Vznikajú pri tom nekontrolovateľné reakcie, ktoré dlhodobo ohrozujú zdroje vody, pôdu a uvoľňujú nebezpečné plyny prosievajúce ku globálnemu otepľovaniu. Dokonca aj zvyšujú zdravotné problémy ako napríklad zvýšený výskyt onkologických ochorení, vrodených anomálií, kožných ochorení u ľudí žijúcich

v blízkosti skládok. Skládky odpadov trvalo znehodnocujú krajinu, znižujú kvalitu pôdy, ale aj stavebných pozemkov. (Moňok, 2012)

2.1.5.2 *Spaľovanie*

Spaľovanie odpadov je druhým najhorším spôsobom znečisťovania odpadu. Týmto spôsobom však ani stopercentne odpad nezmizne ale zníži sa len jeho objem a hmotnosť. Všetchné vzniknuté škvara a popol, sa považujú z časti za nebezpečný odpad, ktorý končí na skládkach odpadov. Dioxíny, ktoré pri tom vznikajú sú nechceným produktom spaľovania, nakoľko majú rakovinotvorné účinky, poškodzujú imunitný a nervový systém a pohlavné orgány. Prebieha v spaľovniach alebo zariadeniach na spoluspaľovanie odpadov. Tie môžu byť po splnení určitých podmienok klasifikované ako zariadenia na energetické zhodnocovanie odpadov. To ich stavia na štvrté miesto v päťstupňovej hierarchii nakladania s odpadmi. (Moňok, 2012)

2.2 **Systém zberu odpadu**

Rôzne spôsoby zberu odpadu sú realizované v závislosti od možností danej samosprávy. Zber odpadu môže byť vykonávaný samostatne obcou, ak sú k dispozícii potrebné zdroje, alebo je zabezpečený na základe dohody so zbernou spoločnosťou, keď obec týmito zdrojmi nedisponuje. Nastavenie spôsobu a systému zberu stanovuje obec, aby sa zaručili čo najoptimálnejšie predpoklady. (Evidence odpadů, 2025)

Pri nakladaní s odpadmi využívajú mnoho obcí rôzne systémy zberu a jedným z nich je **door-to-door systém**. Tento systém umožňuje triedenie odpadov priamo v domácnostiach, čo znamená, že nádoby sa zbierajú priamo od dverí domu. V mnohých mestách pomohol výrazne znížiť množstvo zmesového komunálneho odpadu. Pretože obyvatelia majú nádoby umiestnené priamo pri svojich domoch, triedenie je pre nich pohodlnejšie a jednoduchšie, čím sa zvyšuje motivácia ľudí separovať a zároveň sa zlepšuje kvalita triedenia. Najčastejšie zahŕňa nádoby vyhradené na plasty, papier a biologický odpad. Pre obce to prináša výhody v menšom množstve zmesového odpadu a vyššej miery jeho recyklácie. Tento spôsob sa využíva najmä v rodinných domoch a menších bytových jednotkách. (Tomášková, 2023)

S door-to-door systémom čiastočne súvisí systém **zberu vrecových odpadov**. Ide o špecifický spôsob triedeného zberu, pri ktorom obyvatelia dostávajú farebne označené vrecia napríklad žlté na plast a modré na papier. Odpad je zbieraný v pravidelných intervaloch priamo pred rodinných domoch. Tento systém sa najmä využíva vo vidieckych

oblastiach alebo v častiach bez zberných stojísk. Hoci je náročnejší z hľadiska času a pracovných síl, ale často však vedie k zvýšenej kvalite a čistote triedeného odpadu, pretože dochádza k minimalizácii kontaminácie. (Odpadové hospodárstvo, © 2025)

Stacionárne zberné hniezda sú stanovištia zberných nádob určené pre obyvateľov rodinných domov a čoraz viac sa rozširujú zberné hniezda medzi sídliská, kde sú umiestnené kontajnery alebo podzemné nádoby na triedený odpad. Tento spôsob má však svoje háčiky a nie je veľmi efektívny tým, že je anonymný, a teda nemotivuje občanov k zodpovednosti. Ľudia nemajú motiváciu triediť odpad do zberných hniezd, ktoré sú umiestnené ďalej, pretože je pre nich jednoduchšie hodiť odpad do zmesového kontajneru. Výsledkom však môže byť preplnený kontajner, zle vytriedený obsah, neporiadok okolo kontajnera a ďalšie okolnosti. (Zberné hniezda, 2021; Velký průvodce tříděním odpadu, 2021)

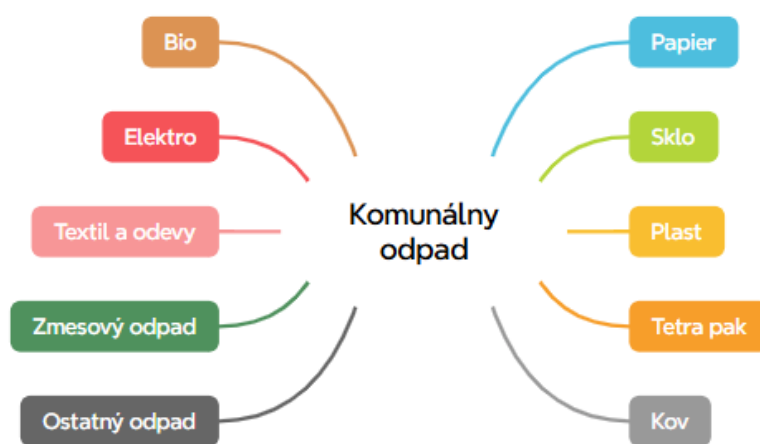
Zberné dvory sú neodmysliteľnou súčasťou každého systému odpadového hospodárstva. V tomto systéme majú občania možnosť vyhodiť odpad, ktorý nepatrí do bežných zložiek komunálnych odpadov alebo triedeného odpadu. Patrí sem stavebný a objemný odpad, nebezpečný odpad atď., ktorý sa zvyčajne zlisuje do objemovo menších balíkov, ktoré šetria priestor na zbernom dvore a sú praktické aj na následnú prepravu. Avšak čoraz častejšie v obciach pôsobia tzv. centrá opätovného použitia, ktoré sú účinným riešením predchádzania vzniku odpadu. Jedná sa o miesta, do ktorých môžu občania priniesť ešte funkčné a použiteľné veci, ako napríklad nábytok, domáce potreby, riad, hračky, funkčné elektrospotrebiče atď. Tie sa bezplatne alebo za poplatok poskytnú tým, ktorí majú pre nich naďalej využitie. (Velký průvodce tříděním odpadu, 2021)

2.2.1 Náklady na systém zberu odpadu

V obecnom systéme nakladania s odpadmi sú vynakladané rôzne náklady, ktoré zabezpečujú poskytovanie odpadových služieb. Náklady sú vynakladané na zber, zvoz, prepravu, spracovanie, využitie a konečné odstránenie komunálnych odpadov. Náklady na zber, zvoz a prepravu predstavujú približne 30–40 % z celkových nákladov. Výška týchto nákladov je ovplyvňovaná množstvom a kvalitou odpadu, nákladmi na vybavenie zberných systémov, počtom pracovníkov zabezpečujúcich zvoz, technickým stavom zvozovej techniky, ako aj dĺžkou zvozových trás a vzdialenosťou k zariadeniam na spracovanie odpadu. (Slavík, 2022)

2.3 Triedenie odpadu

Triedenie odpadu je dôležité z viacerých zásadných dôvodov, najmä z hľadiska ochrany životného prostredia pred jeho znečisťovaním, podpory využívania obnoviteľných zdrojov a umožniť recyklácie materiálov, čím pomáha šetriť prírodné zdroje. Okrem toho výrazne reguluje množstvo odpadov ukladaného na skládkach či reguláciu rizika tvorby čiernych skládok. Čo pozitívne ovplyvňuje udržateľnosť životného prostredia do budúcnosti. Medzi základné separované zložky komunálneho patrí odpad uvedený v nasledujúcom obrázku 3. (OZV NATUR-PACK, 2019)

Obrázok 3 Ilustrácia základného členenia komunálneho odpadu

(zdroj: vlastné spracovanie)

Aby sa minimalizovalo negatívne zaťaženie životného prostredia, je kľúčové, aby bol odpad triedený už priamo v domácnostiach. Z technických a ekonomických dôvodov totižto nie je možné zmiešaný odpad naďalej efektívne rozdeliť ani recyklovať. Likvidácia tohto odpadu je preto považovaná za veľkú ekologickú záťaž, a to bez ohľadu, či ide o spaľovanie alebo skládkovanie. V niektorých prípadoch je obťažné rozpoznať druh materiálu, z ktorého bol odpad vyrobený. Z toho dôvodu je zo zákona výrobca povinný uvádzať na výrobkoch označenia, ktoré informujú o materiálnom zložení výrobku a o spôsobe, ako s nimi má byť naložené po jeho použití alebo po skončení jeho životnosti. (Ptáček, 2016)

2.4 Financovanie obce

S účinnosťou právnej úpravy od roku 2022 môžu obce zaviesť poplatky za komunálny odpad výhradne podľa zákona č. 565/1990 Zb., o miestnych poplatkoch, ktorý je v súčasnosti ako jediný účinný zákon o poplatok za komunálny odpad obce. Poplatky za komunálny odpad môžu byť stanovené vo dvoch formách: poplatok za obecný systém

odpadového hospodárstva, ktorý môže predstavovať maximálne 1 200 Kč ročne. A poplatok za odkladanie komunálneho odpadu z nehnuteľnosti, ktorý sa môže určovať podľa hmotnosti, objemu odpadu alebo kapacity nádob. (Povinnosti miest a obcí v roce 2022 dle nové odpadové legislativy, 2022; Preus, 2024)

Táto povinnosť sa vzťahuje na osoby registrované trvalým bydliskom v obci alebo na vlastníkov nehnuteľností (bytov, rodinných domov a rekreačných chat), v ktorých nie je nikto registrovaný, ale nachádzajú sa na území obci. Obec si však môže vybrať len jeden z týchto poplatkov na jedno spoplatňovanie obdobie. Toto spoplatnenie umožňuje obciam efektívne financovať odpadové hospodárstvo a zabezpečiť jeho udržateľné riadenie. (Preus, 2024)

Náklady na odpadové hospodárstvo sú závislé od množstva a štruktúry odpadu, rozsahu a druhu zabezpečovaných služieb v súlade s legislatívnymi požiadavkami a mandátnymi výdavkami (napr. poplatky a dane). Medzi faktory ovplyvňujúce náklady patrí životná úroveň obyvateľstva a jeho spotrebiteľské správanie, hustota obyvateľstva, dopravné služby, spôsoby zberu a likvidácie odpadu, dostupnosť a vybavenie technológiami nakladania s odpadmi, konkurencia medzi firmami, spôsob stanovenia ceny služby a ďalšie faktory, ktoré majú vplyv na náklady odpadového hospodárstva. (Ekonomika odpadového hospodárství v roce 2023, 2024)

2.5 Systém EKO-KOM

Ide o rozšírený systém zodpovednosti výrobcov, v rámci ktorého EKO-KOM pomáha klientom naplňať ich povinnosti vyplývajúce zo zákona č. 477/2001 Zb. o obaloch. Spravuje ju autorizovaná obalová spoločnosť EKO-KOM, a.s., prevádzkuje celoslovenský systém, ktorá zabezpečuje spätného odberu a zhodnocovania odpadov z obalov. V rámci svojej činnosti sa podieľajú na financovanie nákladov systému nakladania s komunálnym odpadom (t. j. zber, zvoz, prepravu, triedenie, zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadov vrátane obalov). Spoločnosť EKO-KOM môže uzatvárať zmluvy s firmami, ktoré uvádzajú obaly na trh. Na základe toho zhromažďuje údaje o množstve obalov a prijíma platby podľa ich objemu. Taktiež uzatvára zmluvy s obcami a firmami, ktoré nakladajú a spracúvajú s odpadom. Tieto organizácie majú povinnosť viesť evidenciu o zbere a recyklácii obalového odpadu, na základe ktorého EKO-KOM poskytuje finančné prostriedky na fungovanie systému triedeného zberu a recyklácie. (Systém EKO-KOM, © 1992-2025; Jak systém funguje, 2024)

3 LEGISLATÍVA ODPADOVÉHO HOSPODÁŘENIA

Legislatíva odpadového hospodárenia predstavuje súbor právnych predpisov, ktoré upravujú nakladanie s odpadmi v súlade s princípmi ochrany životného prostredia v rámci Európskej únie (ďalej len „EÚ“) a Českej republiky.

3.1 Právne predpisy a inštitúcie Európskej únie

EÚ vznikla na základe dohôd medzi členskými štátmi a je tak považovaná za jedinečný typ medzinárodnej organizácie. Členské štáty vstupujú do EÚ s cieľom spolupracovať a koordinovať svoje politiky v rôznych oblastiach, vrátane odpadového hospodárstva. V dôsledku toho sú členské štáty povinné prijímať právne predpisy a rozhodnutia EÚ, ktoré sú v často priamo uplatniteľné v ich vnútroštátnych právnych systémoch. (Langlet, 2016)

3.1.1 Orgány Európskej únie

V rámci odpadového hospodárenia sú obzvlášť dôležité nižšie uvedené inštitúcie Európskej únie spomedzi ďalších orgánov. Každá z nich jedná v rámci svojich právomocí, ktoré jej boli zverené uzavretým zmlúv. Ich povinnosťou je uplatňovať vzájomnú a lojálnu spoluprácu. Medzi tieto najdôležitejšie inštitúcie patria: (Langlet, 2016)

- Európska rada,
- Európsky parlament,
- Rada ministrov,
- Komisia,
- a Súdny dvor Európskej únie.

Orgány EÚ vydávajú právne predpisy, ktoré majú praktický vplyv na konkrétne práva a povinnosti občanov, firiem a orgánov v ČR. Predovšetkým majú nasledujúce dva typy právnych aktov: (Tuháček, 2015)

- priamo účinné nariadenia sú právne akty, ktoré sa nemusia prepisovať priamo do národnej legislatívy ako zákony, automaticky platia pre všetky členské štáty.
- smernice sú právne akty, ktoré na rozdiel od nariadenia nie sú priamo aplikovateľné. Každý členský štát sa zaväzuje, že túto smernicu musia preložiť do svojich vnútroštátnych zákonov s použitím tzv. transpozície. Ak tak nevykoná alebo nesprávne prevedie, EU môže proti danému členskému štátu viesť vymáhací proces.

3.1.2 Dôležité právne predpisy

Cieľom právneho rámca je chrániť životné prostredie a ľudské zdravie zdôrazňovaním významu správneho nakladania s odpadmi, techník nakladania s odpadom, jeho zhodnocovania a recyklácie s cieľom znížiť tlak na zdroje a zlepšiť ich využívanie. (EU waste management law, 2024)

Stredobodom odpadového práva EÚ bola vždy rámcová smernica o odpadoch, v ktorej boli pomenované kľúčové pojmy, vytvorené body hierarchie odpadového hospodárenia, stanovené hlavné zásady a pridelené zodpovednosti. (Langlet, 2016)

- Smernica 2008/98/ES o odpadoch
- Smernica 1999/31/ES o skládkach odpadov
- Smernica 94/62/ES o obaloch a obalových odpadoch
- Nariadenie č. 1013/2006/ES o preprave odpadu

3.2 Právne predpisy a inštitúcie Českej republiky

Od svojho pripojenia Česká republika k Európskej únii v roku 2004 má záväznú povinnosť zabezpečiť, aby všetky jej vnútroštátne právne predpisy boli v súlade s právnou normou EÚ. A ako už bolo zmienené táto povinnosť členských štátov je ukladaná právnymi záväzkami vyplývajúcimi zo zmlúv EÚ. (Kuraš, 2014)

3.2.1 Orgány verejnej správy

Vo všeobecnosti je verejná správa v odpadovom hospodárstve ponímaná ako súbor procesov, ktoré sú riadené, regulované a realizované príslušnými orgánmi s cieľom spravovania verejných záležitostí. Jednotlivé činnosti, od kompetenčnej a plánovacej až po kontrolnú činnosť, sú vykonávané a rozdelené medzi dôležitých orgány verejnej správy: (Kuraš, 2014)

- a) **Ministerstvo životného prostredia** je ústredným orgánom štátnej správy v rámci ktorého sú riešené rôzne oblasti, pričom jednou z nich je odpadového hospodárstvo. Má dôležitú kompetenciu pre tvorbu a implementáciu legislatívnych a strategických opatrení na zabezpečenie efektívneho a udržateľného odpadového hospodárstva. (Ministerstvo, 2025; Státní politika životního prostředí České republiky 2030 s výhledem do 2050, 2020)

- b) **Česká inspekce životního prostředí** je považovaná za kľúčový orgán v oblasti odpadového hospodárenia. Tento úrad bol zriadený ako reakcia na celosvetový problém s nesprávnym nakladaním s odpadmi, ktoré môžu mať negatívny vplyv na životné prostredie a ľudské zdravie. Zameriava sa preto na: (Odpadové hospodárství, 2021)
- kontrolu dodržovania platných právnych predpisov,
  - udelenie pokút za porušenie povinností,
  - stanovenie podmienok a termínov pre nápravu porušenia predpisov,
  - vydáva stanoviská pre iné orgány štátnej správy,
  - spolupráca s krajskými úradmi, colnými úradmi, Políciou ČR, hygienickými stanicami, finančnými úradmi a obcami,
  - poskytovanie odbornej pomoci pri výkone kontroly príslušných orgánov,
  - kontrolu dodržiavania povinností spätného odberu a zhodnocovania obalov a ďalších súvisiacich povinností.
- c) **Krajské úrady** je orgán verejnej správy vykonávajúci reguláciu a kontrolu odpadového hospodárstva v rámci regionálnej úrovni, kde zabezpečuje následné činnosti: (Odpadové hospodárství, 2025)
- vydáva povolenia,
  - kontroluje dodržiavania ustanovení právnych predpisov a rozhodnutí správnych orgánov,
  - rieši spory a rozhoduje o odvolaní proti rozhodnutiu obecných úradov
  - zostavuje plán odpadového hospodárstva pre územie, ktoré spravuje,
  - vyhlasuje všeobecne záväzné vyhlášky,
  - vyjadruje pripomienky k plánu odpadového hospodárstva ČR,
  - predkladá stanovisko k zásadám územného rozvoja podľa stavebného zákona z hľadiska odpadového hospodárstva.
- d) **Obecné úrady obcí s rozšírenou pôsobnosťou** sú obce vykonávajúce štátnu správu v prenesenej pôsobnosti. Ide o obce s najširším rozsahom výkonu štátnej správy v rámci prenesenej pôsobnosti. Na nimi spravovanom území sa nachádzajú

aj obce s povereným obecným úradom. Zabezpečujú tieto nasledovné agendy: (Správni členění kraje, 2021)

- evidencia obyvateľov a vozidiel,
- vydávanie dokladov a živnostenského oprávnenia,
- zabezpečuje sociálnu starostlivosť a výplaty dávok,
- ochrana životného prostredia,
- vodoprávne konania, odpadové hospodárstvo
- výkon štátnej správy v oblasti lesov, poľovníctva, rybárstva, dopravy.

3.2.2 Dôležité právne predpisy

V Českej republike bol prijatý prvý zákon o odpadoch v roku 1991. V súčasnosti nakladanie s odpadmi upravuje zákon č. 541/2020 Z. z. o odpadoch, ktorý nadobudol účinnosti 1. januára 2021. Tento právny predpis stanovuje práva a povinnosti osôb v oblasti odpadového hospodárstva a uplatňuje základné princípy obehového hospodárstva, ochrany životného prostredia a verejného zdravia pri nakladaní s odpadmi. (Odpadové hospodárství, 2022; Odpadové hospodárství a cirkulární ekonomika, 2024)

Následné právne predpisy tvoria základ v rámci legislatívy odpadového hospodárenia: (Nalezené předpisy, 2010–2025; Ministerstvo, 2025)

- Zákon č. 541/2020 Zb. o odpadoch
- Zákon č. 477/2001 Zb., o obaloch
- Zákon č. 542/2020 Zb. o výrobkoch s ukončenou životnosťou
- Vyhláška č. 8/2021 Zb. o Katalógu odpadov a posudzovaní vlastností odpadov
- Vyhláška č. 18/2025 Zb., ktorou sa mení vyhláška č. 273/2021 Zb. o podrobnostiach nakladania s odpadmi v znení neskorších predpisov a ďalšie súvisiace vyhlášky v oblasti odpadového hospodárstva

3.2.3 Povinnosti obce pri nakladaní s odpadom

Podľa zákona o odpadoch sa fyzická osoba nepodnikajúca, hoci odpad vytvára, nepovažuje sa za pôvodcu odpadu. Povinnosti pôvodu odpadu prechádzajú na obec, v okamžiku keď fyzická osoba odloží odpad na určité miesta stanovené priamo obcou. (Tuháček, 2015)

Podľa zákona o odpadoch má obec povinnosť zabezpečiť prevzatie všetkého komunálneho odpadu, ktorý vznikol na jeho území a zabezpečiť miesta pre oddelený zber minimálne pre zmesový odpad, nebezpečný odpad, papier, plasty, sklo, kovy, biologický odpad, textil, jedlé oleje a tuky. Je povinná zabezpečiť efektívnu recykláciu, aby podiel recyklovateľných zložiek komunálneho odpadu z celkového množstva odpadu, ktorého je pôvodcom dosiahol v nasledujúcich rokoch od roku 2025 aspoň 60 %, od roku 2030 aspoň 65 % a od roku 2035 aspoň 70 %. Je tiež povinná informovať verejnosť o odpadovom hospodárení obce najmenej jedenkrát ročne tak aby k nim mali všetci prístup napríklad cez úradnú dosku, webovú stránku, miestne noviny a pod. Týka sa to informácií o spôsobe a rozsahu systému triedeného zberu komunálneho odpadu, o nakladaní komunálneho odpadu po jeho zbere, o opatreniach pri jeho minimalizácii a prevencii vzniku a kvantifikované výsledky a financovanie odpadového hospodárenia obce. Obce si tak môžu zvoliť, či systém obce upravia nariadením, alebo sa rozhodnú pre inú formu ustanovenia a publikácie pravidiel, pričom povinnosť zaviesť funkčný systém odpadového hospodárstva naďalej zostáva zachovaná. (Česko, 2020c)

Podľa nového zákona o odpadoch obec stratila povinnosť vypracovávať plán odpadového hospodárenia a tiež vydávať obecne záväznú vyhlášku o prevádzkovaní systému zhromažďovania, zberu, prepravy, triedenia, využívania a odstraňovania komunálneho odpadu, ktorého pôvodného názvu nahradil pojem obecný systém odpadového hospodárenia. (Povinnosti miest a obcí v roce 2022 dle nové odpadové legislativy, 2022)

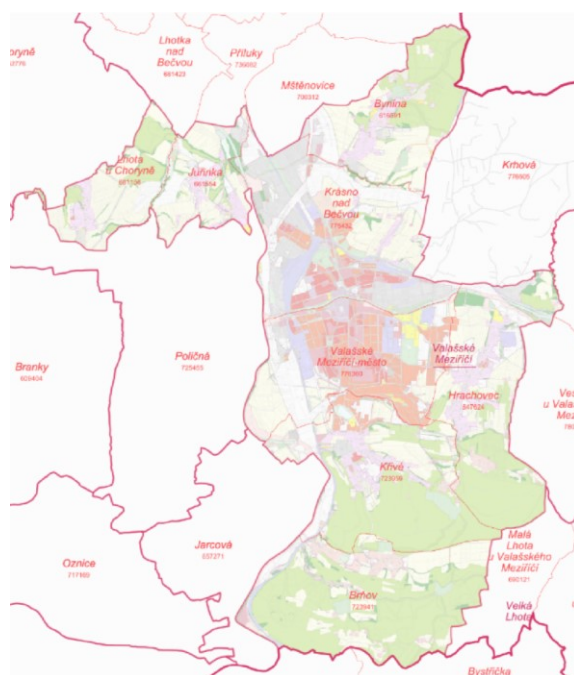
II PRAKTICKÁ ČÁST

4 CHARAKTERISTIKA MESTA VLAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ

Valašské Meziříčí je druhé najväčšie mesto na samom kraji severovýchodnej časti okresu Vsetín, ktorý je súčasťou Zlínskeho kraja. Mesto Valašské Meziříčí je tak zvanou obec III. stupňa, v ktorej sa určitý výkon štátnej správy vykonáva v prenesenej pôsobnosti. Od roku 2001 je súčasťou Svazku obcí Mikroregionu Valašskomeziříčsko – Kelečsko. Jeho súčasťou sú 2 mestské časti - Valašské Meziříčí a Krásno nad Bečvou a 5 integrovaných obecných častí: Bynina, Hrachovec, Juřinka, Lhota u Choryně a Podlesí. (Strategický plán rozvoje města Valašské Meziříčí 2021 – 2027, 2021)

4.1 Geografická poloha

Valašské Meziříčí susedí so správnym územím miest Bystřice pod Hostýnem, Hranice, Nový Jičín, Rožnov pod Radhoštěm a Vsetín. Rozlohu katastrálneho územia mesta tvorí 5 481 ha. Vzhľadom na svoju polohu je mesto považované za vstupnú bránu do Moravskosliezskych Beskyd. Mesto je položené v podhorí Beskyd na križovatke európskej cesty z Olomouca na Slovensko a cesty z Opavy smerom na Vsetín s odbočkou na Bystřicu pod Hostýnem a Kroměříž. Valašské Meziříčí je tiež dôležitým železničným uzlom. Nachádza sa na sútoku dvoch riek – Vsetínska a Rožnovská Bečva. (Strategický plán rozvoje města Valašské Meziříčí 2021 – 2027, 2021; Štěpaník, 2023)

Obrázok 4 Územné členenie mesta Valašské Meziříčí

(zdroj: (Územní členění města Valašské Meziříčí, 2025)

4.2 Demografické údaje

Počet obyvateľov veľmi ovplyvňuje vznik a produkciu komunálnych odpadov v obci. Zo štatistiky českého štatistického úradu vyplýva, že k 1. januáru každého sledovaného roka v období medzi 2018 až 2024, boli zaznamenané výkyvy vo vývoji počtu obyvateľstva. Tento údaj zahŕňa všetky osoby s trvalým a dlhodobým pobytom na území bez ohľadu na štátnu príslušnosť. (Počet obyvateľ - obec Valašské Meziříčí (okres Vsetín), 2024)

V sledovanom období sa počet obyvateľov od roku 2018 do 2020 pohyboval relatívne stabilne od 22 200 až po 22 306 obyvateľov. V priebehu nasledujúcich rokov sa od 2021 a 2022 bol zaznamenaný veľmi mierne pokles obyvateľstva, čo môže byť spôsobené prirodzeným úbytkom alebo mierou migrácie, pričom počet obyvateľov klesol na 21 883. Od roku 2023 bol však naopak zaznamenaný výrazný nárast počtu obyvateľov s 22 630 obyvateľov, ktorý možno pripísať najmä vysokému počtu prisťahovalectva. V roku 2024 bol evidovaný najvyšší počet 22 833 obyvateľov k 1. januáru. Ktorý približne 45 % obyvateľov žijú v rodinných domoch a 55 % na sídliskách a zástavbách bytových domov. (Počet obyvateľ - obec Valašské Meziříčí (okres Vsetín), 2024)

Graf 1 Vývoj počtu obyvateľstva obce Valašského Meziříčí

(zdroj: vlastné spracovanie podľa (Počet obyvateľ - obec Valašské Meziříčí (okres Vsetín), 2024))

5 ANALÝZA SÚČASNÉHO NAKLADANIE S ODPADY NA ÚZEMÍ VALAŠSKÉHO MEZIŘÍČÍ

Na základe evidencie interných dát odpadového hospodárenia, ku ktorým mi sprístupnil mestský úrad obce, som sa zamerala na zber odpadu, triedenie a mieru separácie recyklovateľného odpadu vybraných komodít. Cieľom je analyzovať súčasný systém nakladania odpadov v Valašskom Meziříčí zamerané na základné recyklovateľné zložky komunálneho odpadu a vytvoriť návrh pre jeho zlepšenie.

Systém odpadového hospodárstva na území obce Valašského Meziříčí vychádza zo obecne záväznej vyhlášky č. 4/2023, ktorým mesto ustanovilo systém nakladania s komunálnymi odpadmi. Obec tak má zavedený systém triedenia využiteľných zložiek komunálneho odpadu. Konkrétne triedi tieto zložky: biologicky rozložiteľný odpad, papier, plasty, nápojový kartón, sklo, kovy, textil, objemný odpad, nebezpečné zložky komunálneho odpadu, jedlé oleje a elektro odpad. (OZV města Valašské Meziříčí o stanovení obecního systému odpadového hospodářství, 2023)

5.1 Zariadenia pri nakladanie s odpadmi

Na území mesta Valašské Meziříčí sa nachádza niekoľko zariadení, ktoré slúžia pre nakladanie s odpadmi v súlade so zákonom o odpadoch. Najpočetnejšie sú zariadenia na zber a výkup odpadov. Podstatu infraštruktúry odpadového hospodárstva v meste je zberný dvor na ulici M. Alše, ktorý vlastní a prevádzkuje spoločnosť Technické služby Valašské Meziříčí s.r.o.. Ďalšími zariadeniami v meste, ktoré sa orientujú na výkup, spracovanie a ďalšie činnosti súvisiace s nakladaním recyklovateľných zložiek odpadu, sú: (Štěpaník, 2016)

PARTR, spol. s r.o. – spoločnosť prevádzkuje zberný dvor, kde vykupuje rôzne druhy odpadu vrátane papiera, lepenky, skla a plastov. (Provozovny PARTR, 2025)

SUEZ Využití zdrojů, a.s. – spoločnosť ponúka komplexné služby v oblasti odpadového hospodárstva. Špecializuje na recykláciu plastov a technickej plastovej drviny na recyklačnej linke. Zaoberá sa aj triedením základného odpadu, ako sú plasty, papier a sklo. (Řešení pro obce a města, 2025)

5.1.1 Technické služby Valašské Meziříčí

V meste Valašské Meziříčí sa podieľa na zber a odvoz odpadu len jedna spoločnosť a tou je Technické služby Valašské Meziříčí s.r.o., ktorá patrí medzi jednu z dcérskych spoločností firmy Marius Pedersen a.s.. Táto spoločnosť zaisťuje komplexné služby v oblasti odpadového hospodárstva, údržby verejného priestoru a zelene, a tiež poskytuje poradenské služby. Patrí sem: zber a odvoz komunálneho, triedeného, biologického, nebezpečného, objemného, zdravotníckeho, elektronického a kovového odpadu. Prevádzkuje zberné dvory a odstraňuje čierne skládky. (TS Valašské Meziříčí s.r.o., 2025)

Medzi jeho úlohou patrí aj spracovanie harmonogramu odvozu odpadu, ktorý je zostavovaný s cieľom optimalizovať zvozové trasy, zabezpečiť pravidelný a efektívny zber jednotlivých druhov odpadu. Harmonogram je verejne dostupný na oficiálnej webovej stránke mesta, ktorej súčasťou je aj funkcia umožňujúca stiahnuť si termíny odvozov priamo do svojho kalendára v telefóne. (Černoch, 2021)

Tabuľka 1 Harmonogram odvozu odpadu v obci Valašské Meziříčí

Typ odpadu	Frekvencie odvozu
Zmesový komunálny odpad	
Kontajner: 1100 l, Polopodzemná nádoba: 1500 l, 3000 l, 5000 l Malý kontajner: 110 l, 120 l, 240 l Odpadkový kôš Kôš na psie výlučky	Každý týždeň (PO, UT, ŠT, PIA) 1x za 14 dní (PO a ŠT v nepárnom týždni) PO, UT, ŠT, PIA UT, PIA
Papier	
Kôš u rodinného domu: 120 l Kontajner: 1100 l Polopodzemná nádoba: 1500 l, 3000 l, 5000 l	1x mesačne (posledný ŠT v nepárnom týždni) 2x týždenne (PO, ŠT) 1x týždeň (UT)
Sklo	
Kontajner: 1100 l a zvony Polopodzemná nádoba 1500 l, 3000 l, 5000 l	1x za 28 dní (ST) 1x za 28 dní (ST)
Plast	
Kôš u rodinného domu: 120 l Kontajner: 1100 l Polopodzemná nádoba 1500 l, 3000 l, 5000 l	1x mesačne (posledný ŠT v párnom týždni) 2x týždenne (PO, ŠT) 1x týždeň (ST)

(zdroj: vlastné spracovanie podľa (Lysák, 2020))

Zber odpadu bol zrealizovaný podľa harmonogramu odvozu odpadu stanovený technickou službou. Systém odvozu rôznych nádob vo všetkých mestských častiach sú vyprázdňované v rozdielnych intervaloch podľa druhu odpadu.

5.2 Analýza produkcie odpadu

Nasledujúca kapitola predstavuje analýzu produkcie vybraných komodít v jednotlivých sledovaných obdobiach, doplnenú o ich grafické vyobrazenie. Ktorá slúži ako podklad pre následné zhodnotenie súčasného stavu a efektivity odpadového hospodárenia.

Pre analýzu som sa hlavne zamerala na tri dôležité komodity recyklovaných zložiek odpadu, ktorými sú papier, sklo a plast, následne boli spomenuté aj ostatné druhy triedeného odpadu (ďalej len „ODTO“).

Produkcia odpadu je hlavným dôvodom ukazovateľov environmentálnej záťaže obce. V nasledujúcej tabuľke 2 je uvedené množstvo vyprodukovaného zmesového komunálneho odpadu (ďalej len „ZKO“), separovaného komunálneho odpadu a celkovej produkcie komunálneho odpadu (ďalej len „KO“) v období rokov medzi 2018 až 2024. Použité údaje vychádzajú z oficiálnych interných zdrojov evidencie odpadového hospodárenia v meste, ktoré ohlasuje prostredníctvom „Ročného hlásenia o priebežnej evidencii nakladania s odpadmi“.

Tabuľka 2 Množstvo vyprodukovaného komunálneho odpadu

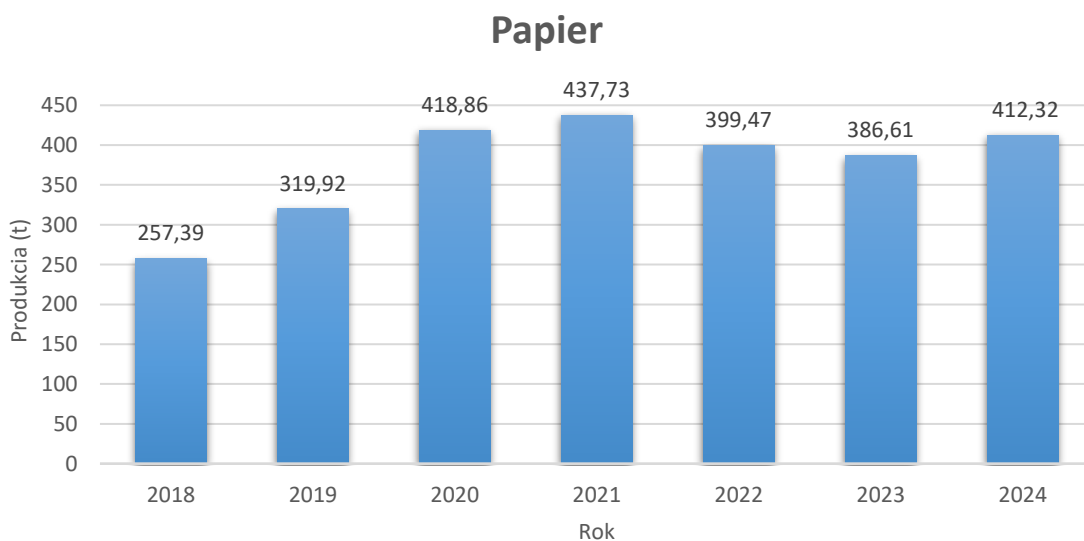
Druh odpadu	Množstvo vyprodukovaného odpadu (v tonách)						
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Papier	257,39	319,92	418,86	437,73	399,47	386,61	412,32
Sklo	232,47	238,75	278,11	255,20	249,01	231,05	266,58
Plasty	186,01	231,77	218,07	245,24	245,61	231,43	248,56
ODTO	1 107,62	887,05	1 298,38	1 330,46	1 530,79	1 492,47	1 333,71
ZKO	4 251,64	4 466,73	3 810,22	3 699,96	3 705,39	3 676,10	3 834,51
KO	6 918,60	6 990,50	7 203,70	7 373,80	7 610,60	7 556,26	8 037,13

(zdroj: vlastné spracovanie podľa interných zdrojov)

Celková produkcia **komunálneho odpadu** sa v sledovanom období pohybovala pomerne rastúcim vývojom. Z hodnoty 6 918,60 ton v roku 2018, ktorý stúpol na 8 037,13 ton v roku 2024, tento nárast môže byť ovplyvnený najmä rastúcim počtom obyvateľov a mierou spotreby domácností. V jednom roku však nastala výnimka a to kedy hodnota množstva klesla v roku 2023 na 7 556,26 ton odpadu avšak nasledujúci rok výrazne stúpla.

Produkcia **zmesového komunálneho odpadu** v sledovanom období vykazuje do roku 2019 nárast s najvyšším množstvom vyprodukovaného odpadu 4 466,73 ton od ktorého majú ďalšie roky pomerne klesavú tendenciu. V roku 2020 kleslo množstvo odpadu na 3 810,22 ton odpadu a následne na 3 699,96 ton v roku 2021. Od roku 2022 dochádza k kolísaniu produkcie, pričom v roku 2023 mala obec najnižšie vyprodukované množstvo 3 676,10 ton zmesového odpadu a následne v roku 2024 bol zaznamenaný nárast.

Papierový odpad v meste po celé obdobie 2018 – 2024 predstavovala na prvom mieste s najväčším množstvom produkcie odpadu naproti ostatným komoditám. Údaje o tejto komodite sú vyjadrené pod kódom 20 01 01 podľa katalógu odpadu, ktoré v roku 2018 tvorili najnižšiu spotrebu v hodnote 257,39 ton. Nasledujúceho roku 2019 došlo k výraznému nárastu na 319,92 ton, čo mohlo mať za dôsledok zníženú recykláciu alebo zvýšenú spotrebu. Jeho produkcia ďalej narastala a dosiahla 418,86 ton v roku 2020 do momentu kedy maximálne množstvo vyprodukovaného odpadu nastalo v roku 2021 a to tvorilo 437,73 ton papiera. Čo môže naznačovať na zvýšenú spotrebu baleného tovaru a online nakupovania pri zasielaných tovarov. Naopak v roku 2022 došlo k poklesu produkcie na 399,47 ton, kde dôsledkom mohol byť dôraz na recykláciu. Tento pokles pokračoval aj v roku 2023 s množstvom produkcie na 386,61 ton, ktorý mohol súvisieť s zvýšeným environmentálnym povedomím alebo lepším triedením. Avšak v roku 2024 sa opäť množstvo produkcie papiera zvýšilo na 412,32 ton, ktoré nebolo ďaleko od najvyššej produkcie v roku 2020. Výsledkom ktorého mohol byť rastúci počet obyvateľstva alebo zhoršenie triedenia.

Graf 2 Množstvo produkcie papierového odpadu

(zdroj: vlastné spracovanie podľa interných zdrojov)

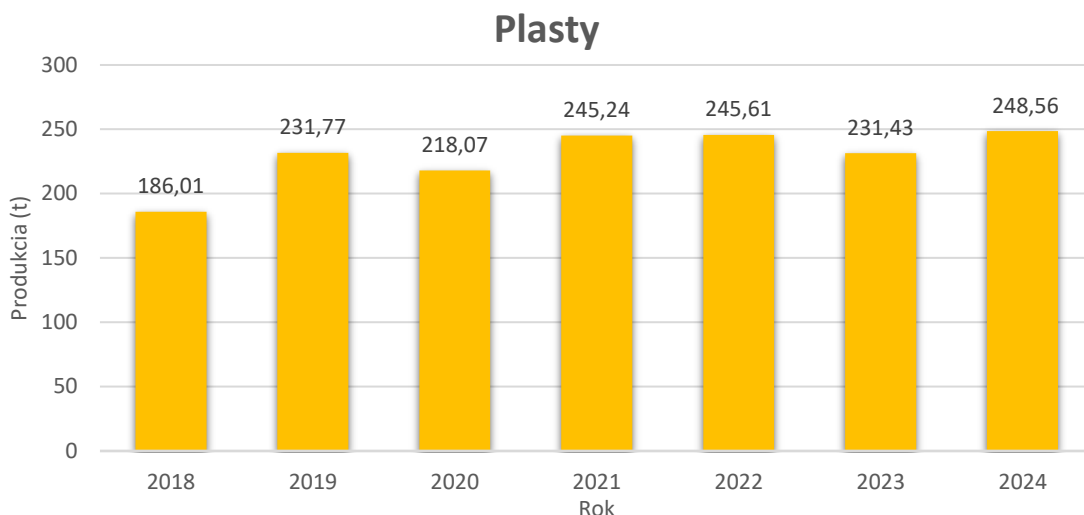
Vývoj produkcie **skleného odpadu**, ktorý je pod kódom označený ako 20 01 02 je počas rokov kolísajúci. Od roku 2018 boli zaznamenané rastúce hodnoty produkcie a to od 232,47 do 278,11 ton v roku 2020. Pričom rok 2020 predstavoval vrchol produkcie za sledované obdobie. Táto zvýšená spotreba mohla byť ovplyvnená zvýšeným využívaním sklenených nádob alebo tiež zvýšenou efektívnosťou a motiváciou v triedení skla. Následne došlo k postupnému poklesu až na 231,05 v roku 2023, kedy došlo k najnižšej hodnote skleneného odpadu, ktorá pravdepodobne bola spôsobená zmenami v spotrebiteľskom správaní alebo prechodom na obaly z plastu alebo kovu. V roku 2024 však nastal opätovný nárastu na 266,58 ton, čo môže indikovať zvýšenú efektívnosť triedeniu skla.

Graf 3 Množstvo produkcie skleného odpadu

(zdroj: vlastné spracovanie podľa interných zdrojov)

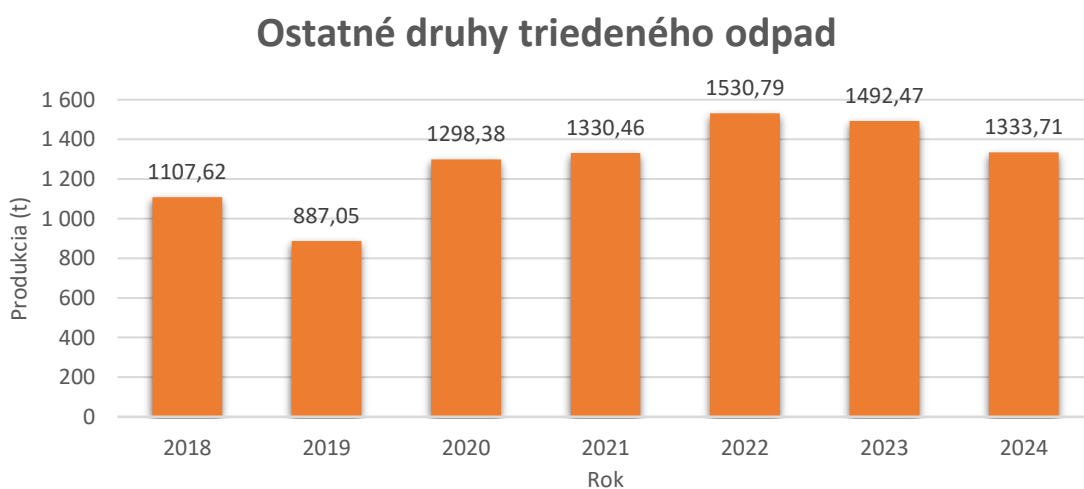
Celková produkcia **plastového odpadu** má v zaznamenanom období poväčšine vzrastajúci trend. Údaje o plastovom odpade sú označené podľa katalógu odpadu pod kódom 20 01 39. Najnižšiu hodnotu vyprodukovaného plastu tvorilo 186,01 ton v roku 2018. V nasledujúcom roku 2019 došlo k nárastu množstva na 231,77 ton, avšak v ďalšom roku 2020 bola produkcia mierne znižujúca na 218,07 ton. A následne v období od roku 2021 a 2022 opäť produkcia plastu mierne stúpila od hodnoty 245,24 na 245,61 ton, čo mohlo súvisieť s vyššou mierou spotreby jednorazových plastových obalov alebo aj s vyššou mierou triedenia plastov. V roku 2023 došlo k miernemu poklesu na 231,43 ton, kedy netrvalo dlho a v roku 2024 znovu množstvo vyprodukovaného plastu stúpilo na 248,56 ton, čím bola dosiahnutá najvyššia hodnota za sledované obdobie.

Graf 4 Množstvo produkcie plastového odpadu

(zdroj: vlastné spracovanie podľa interných zdrojov)

Medzi **d ďalšie recyklovateľné zložky** komunálneho odpadu sú zahrnuté odevy, textilné materiály, jedlý olej a tuk, drevo, kov a biologicky rozložiteľný odpad. Každá z uvedených zložiek sú evidované pod kódu z katalógu odpadov. Použité odevy sú zapísané pod kódom 20 01 10, textilné materiály sú pod kódom 20 01 11, jedlý olej a tuk sú pod kódom 20 01 25, drevo je pod kódom 20 01 38, kovy sú pod kódom 20 01 40 a biologicky rozložiteľný odpad sú evidované pod kódom 20 01 08 a 20 02 01. Jeho vývoj má pomerne výrazný stúpajúci charakter. Od roku 2019 s množstvom odpadu 887,05 ton do roku 2022 s množstvom 1 530,79 ton, čo mohlo byť zapríčinené vyššej účasti obyvateľov na separovaní. Následne ich produkcia klesala na 1 333,71 ton odpadu do roku 2024.

Graf 5 Množstvo produkcie ostatného separovaného odpadu

(zdroj: vlastné spracovanie podľa interných zdrojov)

5.3 Miera produkcie odpadu

V rámci tejto podkapitoly som sa zamerala na vyhodnotenie miery produkcie vybraných druhov odpadov. Miera produkcie poukazuje na to ako sa v priemere vyprodukoval jednotlivý druh odpadu v kilogramoch na jedného obyvateľa obce za jeden rok. Priebeh miery bol zaznamenaný za obdobie rokov 2018 až 2024.

Tabuľka 3 Miera produkcie vybraného komunálneho odpadu na 1 obyvateľa

Názov odpadu	Miera produkcie odpadu (v kg/obyv.)						
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Papier	11,59	14,40	18,78	19,90	18,25	17,08	18,06
Sklo	10,47	10,75	12,47	11,60	11,38	10,21	11,68
Plasty	8,38	10,43	9,78	11,15	11,22	10,23	10,89
ZKO	191,52	201,05	170,82	168,18	169,33	162,44	167,94
KO	311,65	314,65	322,95	336,56	347,79	333,90	352,00

(zdroj: vlastné spracovanie podľa interných zdrojov)

V prípade papiera došlo k nárastu produkcie z pôvodných 11,59 kg/obyv. v roku 2018 až na 19,90 kg/obyv. v roku 2021. Pričom nárast môže súvisieť s stúpajúcim nákupným správaním počas pandémie. V rokoch 2022 a 2023 však množstvo mierne kleslo na 17,08 kg/obyv., čo môže byť dôsledkom digitalizácie, zmeny nákupného správania alebo zavedenia efektívnejších systémov triedeného zberu. V roku 2024 sa miera produkcie papiera zvýšila na hodnotu 18,06 kg/obyv.

Sklo sa dlhodobo drží na stabilnej úrovni medzi 10,47 kg od roku 2018 až 11,68 kg na obyvateľa v roku 2024. Pričom boli zaznamenané výkyvy v roku 2023 s najnižšou hodnotou 10,21 kg/obyv. a najvyššou produkciou v roku 2020, 12,47 kg/obyv. Mierny pokles v nasledujúcich rokoch môže súvisieť s útlmom používania sklenených obalov v prospech plastových alebo plechovkových.

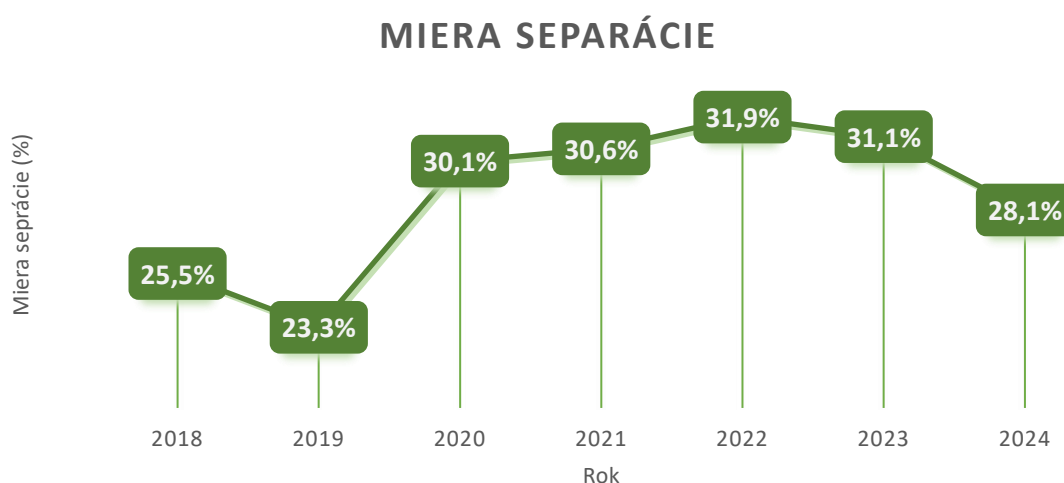
Plasty, ako významná zložka odpadu v domácnostiach, kolísali medzi 8,38 a 11,22 kg/obyv. Najvyššia produkcia bola zaznamenaná v roku 2021, čo môže súvisieť s pandemickým obdobím, keď rástla spotreba balených potravín a jednorazových plastových obalov či už pri zvýšených objednávkach jedál alebo nákupov oblečenia online. V roku 2023 miera produkcie plastov predstavovala 10,14 kg na jedného obyvateľa.

Z dlhodobého pohľadu možno konštatovať, že produkcia recyklovateľného odpadu na obyvateľa ostáva v sledovanom období relatívne stabilná až v blízkej súčasnosti klesajúca, hoci medzi jednotlivými zložkami odpadu sú zjavné rozdiely. Vývoj týchto hodnôt zároveň odráža nielen zmeny v spotrebiteľskom správaní, ale aj efektívnosť zavedených systémov triedeného zberu a environmentálnych politík samosprávy.

Zmesový komunálny odpad ukazuje v priebehu sledovaného obdobia celkový pokles od roku 2019, kde bola zaznamenaná najvyššia hodnota 201,65 kg. Miera produkcie výrazne klesla na 167,94 kg na obyvateľa v roku 2024, avšak posledné roky mierne produkcia kolísala. To však naznačuje zlepšenie v triedení odpadu od roku 2021, kedy začala produkcia postupne klesať pod 50 % z celkovej produkcie komunálneho odpadu.

5.4 Miera separácie odpadu

Úroveň cieľovej separácie ako som už spomínala vychádza z interných údajov obce z ročného hlásenia evidencie nakladania s odpadmi. Výpočet predstavuje koľko percent komunálneho odpadu sa v obci podarí oddelene vytriediť s pomocou obyvateľov a komunitného kompostovania v danom roku. Tento podiel sa vypočíta podľa konkrétneho vzorca uvedený v prílohe č. 18 z vyhlášky č. 273/2021 Z. z. o podrobnostiach o nakladaní s odpadmi. Tento ukazovateľ vyjadruje hodnotenie efektívneho triedeného zberu v obci. Jeho výsledok v uvedenej tabuľke nižšie vychádzam za pomoci modelovej tabuľky separácie:

Graf 6 Úroveň separácie obce (v %)

(zdroj: vlastné spracovanie z interných dát)

V zaznamenanom období rokov 2018 až 2024 sa miera separácie pohybovala kolísavo v rozpätí od 23,3 % až po 31,9 %. Kedy v roku 2019 predstavovala najnižšiu hodnotu, po ktorej nastal výrazný nárast v roku 2020 a narastala ďalej k vrcholnej hodnote v roku 2022. Avšak v posledných rokoch miery separácie mierne klesali, čo môže súvisieť z viacerých faktoroch, ako napríklad zmena správania obyvateľov voči triedeniu recyklovateľných zložiek komunálneho odpadu, demotiváciu separácie odpadu alebo nedostatky zberu separovaných kontajnerov a jej infraštruktúru.

5.5 Náklady na separovaný odpad

Náklady na separáciu v nasledujúcej tabuľke zahŕňajú prevažne náklady na zber a odvoz odpadu, ktoré sú najviac zohľadnené v rámci efektívnosti nakladania odpadu v obci. V rámci zberu a odvozu sú vykázané dva spôsoby a to, z označených zberových nádob a zber plastových vriec pri rodinných domoch. V ostatných nákladoch sú zohľadnené ceny vykazovania separovaného odpadu, čo sa týka zabezpečení administratívnych činností obce. Jedná sa o evidenciu množstva vyzbieraného odpadu, vypracovanie výkazov do regionálnych a národných systémov alebo sledovanie plnenia cieľov.

Tabuľka 4 Náklady separovaného odpadu

Rok	Zber a odvoz separovaného odpadu	Vykazovanie separovaného odpadu	Medziročný rozdiel
2017	3 426 450 Kč	36 038 Kč	
2018	3 646 541 Kč	36 169 Kč	220 222 Kč
2019	4 826 175 Kč	36 401 Kč	1 179 866 Kč
2020	6 360 299 Kč	116 675 Kč	1 614 398 Kč
2021	6 656 096 Kč	131 910 Kč	311 032 Kč
2022	7 306 780 Kč	150 564 Kč	669 338 Kč
2023	8 158 467 Kč	155 999 Kč	857 122 Kč
2024	8 589 719 Kč	162 263 Kč	437 516 Kč

(zdroj: vlastné spracovanie podľa interných zdrojov)

Počas sledovaného obdobia došlo k postupnému nárastu nákladov každý rok. Kým v roku 2017 predstavovali náklady na zber a odvoz 3,43 mil. Kč, v roku 2024 už dosiahli takmer dvojnásobný nárast sumy nákladu, čo predstavuje približne 8,59 mil. Kč. Náklady

na vykazovanie tohto odpadu predstavoval nárast o takmer päťnásobok zo sumy 36 tis. Kč od roku 2017 až na sumu 162 tis. Kč v roku 2024.

Z toho vyplýva, že celkové výdavky obce na separovaný odpad majú dlhodobý rastúci charakter. Pričom najvýraznejší rozdiel v medzročnom období bol zaznamenaný v roku 2020, kedy sa náklady oproti predchádzajúcemu roku zvýšili o približne 1,69 mil. Kč.

6 ROZHOVORY

Starosta mesta Valašského Meziříčí: Mgr. Robert Stržínek

Pán Stržínek je dlhoročný starosta mesta, ktorý má na starosti rozvoj obce vrátane oblastí ako odpadové hospodárstvo. Je zodpovedný za strategické rozhodnutia, rozpočtovanie a podporu environmentálnych projektov.

1. Ako vnímate aktuálny stav odpadového hospodárstva v obci?

V súčasnej dobe náš systém odpadového hospodárstva spĺňa všetky legislatívne požiadavky. Snažíme sa s predstihom dohodnúť nové služby pre občanov, napr. textil, kovy atď. a udržiavať cenu pre občanov na rovnakej alebo nižšej úrovni ako v okolitých mestách. Náklady mesta na odpadové hospodárstvo predstavujú 40 miliónov Kč ročne, t. j. 1 800 Kč na obyvateľa. Občan platí 720 Kč, takže zvyšných 25 miliónov Kč musí mesto zaplatiť z iných zdrojov.

2. Ste spokojný so súčasnou mierou triedenia odpadu v obci? Ak nie, prečo?

Áno, dá sa povedať, že sme spokojní. Úplne spokojní by sme boli, keby sa miera triedenia blížila k 90 %. To je však veľmi ťažké dosiahnuť. Nie všetci obyvatelia (akékoľvek) mesta sú ochotní maximálne triediť všetky znovuvyužiteľné odpady a do zmesového odpadu ukladať len to, čo sa už nijak nedá využiť.

3. Máte pocit, že si občania dostatočne uvedomujú ekonomický dosah svojho triedenia/neseparovania na obecný rozpočet?

U väčšiny občanov tento pocit máme, a aj preto sa cena za odpad dlhé roky nezvyšovala. V súčasnej dobe je trend, že sa zvyšuje o menšie sumy. Samozrejme, sú aj občania, ktorí si to neuvedomujú – napríklad denne musíme upratovať čierne skládky pri kontajnerových stanovištiach alebo na iných miestach, ktoré k tomu nie sú určené. Občania ukladajú rôzne odpady vedľa odpadkových nádob z niekoľkých dôvodov:

- nie sú ochotní odpad upraviť tak, aby sa zmestil do nádob,
- kúpia si nové zariadenie do domácností v marketoch vzdialených až 50 km, ale nie sú ochotní staré zariadenia odovzdať na miestnom zbernom dvore, kde majú zabezpečenú bezplatnú likvidáciu,
- ignorujú akékoľvek pravidlá a je im jedno, kam odpad odložia. To sa však týka len malej časti obyvateľov.

4. Ako sa obec zapája /zapájala do osvetu a vzdelávania v oblasti triedenia odpadu? Aké používa komunikačné stratégie? (letáky, webové stránky, sociálne siete, spravodaj...)

Každú zmenu v systéme nakladania s odpadmi v našom meste zverejňujeme na všetkých mediálnych platformách. Kompletne informácie sú dostupné na našej webovej stránke. Už mnoho rokov zabezpečujeme v októbri mesačný seminár prostredníctvom miestnej organizácie Českého zväzu ochrancov prírody s množstvom vzdelávacích prednášok pre školy a škôlky a jeden víkendový deň pre dospelých.

5. Aký máte názor na súčasný systém poplatkov za odpady – je podľa vás spravodlivý?

Paušálna platba je kompromisom medzi potrebami občanov a mestským rozpočtom. Samozrejme, spravodlivejšie by bolo platiť podľa skutočne vyprodukovaného odpadu, ale to v našich podmienkach nie je možné, respektíve znamenalo by to k ďalšiemu zvýšeniu nákladov. Okrem toho by boli diskriminovaní občania panelových sídlisk, kde sa tieto údaje ťažko zisťujú a sú veľmi nepresné.

6. Vidíte priestor na zavedenie váženého systému poplatkov „podľa množstva odpadu“ (tzv. PAYT systém)?

Ako som už spomenul, je tu priestor na zavedenie poplatku podľa množstva odpadu, ale zavedenie takéhoto systému, aby bol spravodlivý aj pre občanov bývajúcich na sídliskách, by boli naše investičné náklady také vysoké, že by sa to mestu rozhodne neoplatilo.

7. Ako hodnotíte návrh zaviesť trojdielne odpadkové koše do verejných priestorov?

Nevidím to ako veľmi šťastné rozhodnutie. Mnohí občania nerozlišujú účel, na ktorý je kontajner nainštalovaný, a hádžu tam akýkoľvek odpad. Je potom veľmi ťažké zabezpečiť čistotu triedeného odpadu.

8. Vidíte politickú alebo praktickú podporu takéhoto projektu v rámci rozpočtu a plánov obce?

Praktická realizácia takéhoto projektu je finančne natoľko náročná, že by si vyžadovala politickú podporu.

9. Ste otvorený spolupráci so školami, dobrovoľníkmi či organizáciami pri realizácii osvetu a propagácie?

Áno, propagácie a environmentálneho vzdelávania nikdy nie je dosť. Ako som už spomínal, pravidelne organizujeme mesačné prednášky pre školy a škôlky. Počas Dňa Zeme máme v programe množstvo edukačných stánkov. Podporujeme aj iné aktivity, ako napríklad „Uklid’me Česko“.

10. Musela obec v posledných rokoch navyšovať rozpočet na odpadové hospodárstvo? Ak áno, na úkor čoho?

Áno, v roku 2020 sme zaviedli systém "door-to-door" na zber papiera, plastov a bioodpadu. Nedá sa povedať, že to bolo na úkor niečoho iného. Príjmy mesta sa v posledných rokoch priaznivý trend, čo sme využili na zlepšenie našich služieb.

11. Aké sú dlhodobé plány obce na zlepšenie odpadového hospodárstva?

Snažíme sa hľadať spôsoby, ako zjednodušiť samotné triedenie a s ním spojený zber a odvoz odpadu. Jeden zo spôsobov vidíme v spojení viacerých komodít do jednej nádoby. Okrem toho sme na čele polopodzemných a podzemných kontajnerov v celej Českej republike, čo nás zaväzuje tento systém naďalej rozvíjať.

12. Ak by ste mali možnosť okamžite realizovať jednu vec na zlepšenie systému triedenia odpadov, čo by to bolo?

Ak ide o jednu vec, prikláňal by som sa k vybudovaniu zariadenia na energetické zhodnocovanie odpadov (ZEVO) s kapacitou len pre mesto Valašské Meziříčí a jeho blízke okolie. Vyrobená energia by sa mohla transformovať do mestskej spoločnosti CZT (centrálne zásobovanie teplom), a to na zimné vykurovanie ako aj na celoročný ohrev vody.

Ak by išlo len o triediace opatrenie, išlo by pravdepodobne o výstavbu modernej triediacej linky s dotriedňovacou technológiou, ktorá by dokázala vytriediť všetky využiteľné komodity z „jedného kontajnera“.

Člen mestského zastupiteľstva: Vítězslav Venglář

Pán Venglář je aktívnym členom mestského zastupiteľstva, ktorý sa zúčastňuje na rozhodovaní o lokálnych politikách. V rámci svojej funkcie hodnotí návrhy týkajúce sa odpadového hospodárstva a dohliada na ich súlad s rozpočtom a potrebami občanov.

1. Ako vnímate potrebu zlepšiť odpadové hospodárstvo v obci?

Riešenie odpadového hospodárstva vo Valašskom Meziříčí zabezpečuje firma Marius-Pedersen prostredníctvom dcérskej spoločnosti TS Valašské Meziříčí, ktorá sa stará o zvoz odpadu, jeho recykláciu, likvidáciu a skládkovanie. Je teda dobre technicky a organizačne zabezpečené. Práve skládkovanie predstavuje do budúcnosti problém, ktorý bude potrebné riešiť.

2. Ste spokojný so súčasnou mierou triedenia odpadu v obci? Ak nie, prečo?

Vo Valašskom Meziříčí triedia obyvatelia rodinných domov odpad do samostatných nádob na plasty, papier, komunálny a biologicky rozložiteľný odpad. V bytových zónach pribúdajú možnosti triedenia textilu a kovového odpadu. Túto mieru triedenia považujem za dostatočnú. Ďalšie možnosti ponúka občanom zberný dvor, kde môžu odovzdať stavebný odpad, elektro odpad, nebezpečný odpad a iné.

3. Myslíte si, že obyvatelia majú dostatočné informácie o správnom triedení odpadu?

Informácie o triedení odpadu sú vo Valašskom Meziříčí obyvateľom dostatočne prístupné – nachádzajú sa priamo na odpadových nádobách, kontajneroch aj podzemných kontajneroch. Sú farebne rozlíšené a označené nálepkami s piktogramami jednotlivých druhov triedeného odpadu.

4. Ako často sa stretávate so sťažnosťami alebo pripomienkami od občanov k zberu odpadu?

Nestretávame sa so sťažnosťami. Občania triedia odpad prevažne z dôvodu frekvencie vývozu odpadu, kde by pri netriedení odpadu prevyšoval kapacitu odpadových nádob na komunálny odpad. Zároveň sa výrazne zvýšila ich environmentálne uvedomenie.

5. Myslíte si, že občania vnímajú výšku poplatkov za odpady ako spravodlivú v porovnaní s poskytovanou službou?

Poplatok sa zvyšoval za posledné dva roky, a aj napriek tomu je zber a následné nakladanie s odpadom zabezpečované s pomocou značnej dotácie od mesta. Takto je to prezentované aj občanom.

6. Podporili by ste zavedenie trojdielných odpadkových košov v rámci obce?
Prečo áno/nie? Vidíte v tomto projekte nejaké problémy či riziká?

Mesto má už teraz umiestnené veľké množstvo košov a ak by sa všetky mali nahradiť alebo doplniť o koše na triedený zber (napr. plast, papier, zmesový odpad). Domnievam sa, že zavedenie trojdielných odpadkových košov by v meste nebolo efektívne. Výrazne by to zvýšilo náklady na ich pravidelné vyprázdňovanie. Musela by sa upraviť logistika zberu, zvýšiť počet vývozov a možno použiť aj nové technické vybavenie. Náklady tohoto systému by mohli byť neúmerne vysoké v porovnaní s tým, koľko odpadu by sa reálne podarilo vytriediť.

7. Premýšľali ste o systéme nakladania PAYT? Zaviedli by ste, alebo plánujete zaviesť váhový systém zberu zmesového odpadu pre domácnosti?

Mesto neuvažovalo o zavedení systému PAYT. Dôvodom je to, že mesto má dlhoročnú zmluvu so spoločnosťou Marius Pedersen, ktorá zabezpečuje zber a nakladanie s odpadom.

8. Ako sa obec zapája /zapájala do osvetu a vzdelávania v oblasti triedenia odpadu? Aké používa komunikačné stratégie? (letáky, webové stránky, sociálne siete, spravodaj...)

Informácie o triedení odpadu sa objavujú na webovej stránke mesta a v mestskom spravodajcovi. Občania sú informovaní aj o špeciálnych podujatiach, ako je jarný a jesenný zber kontajnerov, a aj prostredníctvom sociálnych sietí mesta.

9. Aký priestor vidíte pre podporu osvetu a motivačných kampaní zo strany zastupiteľstva?

V budúcnosti, vzhľadom na blížiaci sa koniec termínu skládkovania komunálneho odpadu, je potrebné spustiť osvetovú kampaň k výstavbe malej spaľovne ZEVO.

10. Musela obec v posledných rokoch navyšovať rozpočet na odpadové hospodárstvo? Ak áno, na úkor čoho?

Áno, mesto muselo nezvýšiť rozpočet, a to tak, že sa zvýšili poplatky za zvoz odpadu pre obyvateľov aj firmy, a zároveň navýšilo svoj finančný príspevok, dotácií mesta, aby pokrylo rastúce náklady.

Riaditeľ Technické služby mesta Valašské Meziříčí: Tomáš Říha

Pán Říha je vedúci príspevkovej organizácie zodpovedný najmä na údržbu a čistotu verejných priestorov v meste. Pod jeho vedením technické služby zabezpečujú ručné čistenie ulíc, správu detských ihrísk, športovísk, mestského pohrebiska, Zámockého parku a verejných toaliet, ktoré významne prispieva k udržaniu čistoty mestského prostredia.

1. Ako hodnotíte súčasný systém triedeného zberu odpadu v obci z pohľadu technických služieb?

Súčasný systém triedeného zberu odpadu je na dobrej úrovni. Bežné 1000-litrové kontajnery nahradili polopodzemnými kontajnery, ktoré znižujú frekvenciu vývozu a zároveň aj zápach odpadu.

2. Čo podľa vás spôsobuje nízku mieru triedenia v obci?

Nemyslím si, že v našej obci je miera triedenia odpadu nízka. Už len pohľad na plné kontajnery ukazuje, že väčšina obyvateľov pochopila, na čo tieto kontajnery slúžia a čo do nich patrí.

3. Zaznamenávate časté chyby pri triedení zo strany obyvateľov?

Pohodlnosť niektorých obyvateľov spôsobuje, že sa občas v kontajneroch objaví odpad, ktorý tam nepatrí a to potom predražuje jeho likvidáciu.

4. Ako vnímate návrh inštalovať trojdielne koše (papier, plast, zmesový odpad) na frekventované verejné miesta? Z pohľadu logistiky a zberu – je to realizovateľné?

Z môjho pohľadu, pokiaľ ide o efektivitu a kapacitu košov, to vo väčších mestách asi nie je veľmi realizovateľné. V našom meste majú obyvatelia vždy v dosahu „hniezdo“ s polopodzemnými kontajnermi na komunálny aj triedený odpad.

5. Ktoré lokality by podľa vás najviac potrebovali tento typ košov – námestie, hlavné ulice, školy, škôlky, autobusové zastávky, vlaková stanica, športoviská a detské ihriská?

Z môjho pohľadu by tento typ košov bol vhodný v blízkosti detských ihrísk a športovísk, autobusových a vlakových zastávok, ako aj na mestskom cintoríne. V súčasnosti sa s týmto už počíta v rámci štúdie rozvoja cintorína vo Valašskom Meziříčí.

Materské školy a základné školy majú vlastné programy triedenia odpadu a vlastné zberné nádoby.

6. Vidíte v návrhu technické alebo organizačné výzvy, ktoré by bolo potrebné riešiť pred realizáciou?

Pred samotnou realizáciou je potrebné vypracovať štúdiu, ktoré zhodnotí, aké budú prínosy a náklady, aby bolo možné rozhodnúť o jeho efektívnosti.

7. Ako by sa musel prispôbiť existujúci systém zberu a vývozu odpadu, ak by sa tieto koše zaviedli?

V prípade zavedenia nových trojdielných odpadkových košov na verejných priestranstvách by bolo nevyhnutné prepracovať existujúce zvozové plány a zabezpečiť nové zberné technológie, napríklad nové nadstavby na zberové vozidlá, ktoré by umožnili efektívne vyprázdňovanie týchto košov.

8. Je technicky a kapacitne možné zaradiť nové body zberu do existujúcich trás a harmonogramu vývozu, alebo by si to vyžadovalo nový systém?

Z môjho pohľadu by pravdepodobne bolo možné zaradiť nové body do existujúcich trás, ale opäť by to vyžadovalo vyššie investície do personálu a aj techniky.

7 SÚHRN ANALYTICKEJ ČÁSTI

Valašské Meziříčí je druhé najväčšie mesto okresu Vsetín v Zlínskej oblasti, situované na severovýchode Českej republiky. Počet obyvateľov mesta sa v období rokov 2018 až 2024 pohyboval okolo 22 000 s miernymi výkyvmi. Po miernom poklese v rokoch 2021 a 2022 došlo k výraznému nárastu populácie v roku 2023, pravdepodobne v dôsledku zvýšeného prisťahovalectva.

Systém nakladania s odpadmi vo Valašskom Meziříčí je regulovaný obecnou vyhláškou, ktorá stanovuje povinnosť triedenia viacerých druhov komunálnych odpadov – od biologicky rozložiteľného odpadu cez papier, plasty, sklo až po elektroodpad a nebezpečné zložky. Mesto disponuje kvalitnou infraštruktúrou pre zber, výkup a spracovanie odpadu, pričom kľúčovým subjektom je Technické služby Valašské Meziříčí s.r.o., ktoré zabezpečuje komplexný zber a odvoz odpadu vrátane optimalizácie zvozových trás a pravidelného harmonogramu odvozov.

Analýza množstva vyprodukovaného komunálneho odpadu za obdobie 2018–2024 ukazuje rastúci trend celkovej produkcie odpadu, ktorá vzrástla z 6 918 ton v roku 2018 na viac ako 8 000 ton v roku 2024. Najväčšiu časť z triedených zložiek tvorí papier, ktorý zaznamenal zvýšenie produkcie od 257 ton v roku 2018 na vyše 410 ton v roku 2024. Tento rast môže súvisieť so zvýšenou spotrebou baleného tovaru a online nákupmi, no zároveň môže poukazovať aj na zmeny v triedení a environmentálnom povedomí obyvateľov. Produkcia skla a plastov vykazuje mierne kolísavý trend, pričom plastový odpad celkovo mierne stúpa. Ovplyvnená produkcia mohla byť z dôvodu zvýšenia využitia sklenených nádob a jednorazových plastových obalov alebo tiež zvýšenou participáciou a motiváciou obyvateľov v triedení skla a plastu.

Miera produkcie odpadu na obyvateľa takisto potvrdzuje rastúce trendy, pričom papier a plasty sú najvýraznejšie ovplyvnené zmenami v spotrebiteľskom správaní. Produkcia zmesového komunálneho odpadu mierne kolíše, čo môže byť dôsledkom efektivity triedenia a separácie.

Zistenia potvrdzujú, že súčasný systém triedenia a zberu odpadu vo Valašskom Meziříčí je funkčný, no zároveň indikujú potrebu ďalších opatrení na zvýšenie efektivity separácie, zníženie množstva zmesového odpadu a zvýšenie environmentálneho povedomia obyvateľov.

8 NÁVRHY K ZLEPŠENIU

Táto kapitola predstavuje návrh na zlepšenie triedenia odpadu v meste Valašské Meziříčí, ktorý bol vypracovaný na základe analýzy aktuálneho stavu a identifikácií nedostatkov. Návrh zahŕňa komplexné činnosti realizácie projektu od obstarania prostriedkov až po informačnú propagáciu pre verejnosť. Cieľom je zlepšiť mieru triedenia a prispieť k trvalo udržateľnému rozvoju obce.

8.1 Kombinované odpadné koše

V snahe zvýšiť mieru triedenia komunálneho odpadu v obci bola navrhnutá inštalácia kombinovaných odpadkových košov na triedený zber vo verejných priestoroch na miesta s vyššou mierou pohybu osôb. Zavedením týchto košov by sa mala zjednodušiť možnosť triedenia odpadu pre obyvateľov aj návštevníkov obce, čím by sa mala podporiť vyššia miera triedeného zberu a zároveň znížiť objem zmesového komunálneho odpadu. Koše by mali byť obstarané ako jednotné a farebne odlíšené označenie podľa jednotlivých druhov odpadu, čo by malo napomôcť ich správne použitiu.

Obrázok 5 Kombinované vonkajšie kontajnery na triedenie odpadu

(zdroj: *(Venkovní odpadkový koš na tříděný odpad Lamela II, 2025)*)

V spolupráci s Technickými službami Valašské Meziříčí bola zvažovaná možnosť nahradit' niektoré existujúce odpadkové koše na zmesový odpad modernejšími trojdielnymi košmi, ktoré umožňovali oddelený zber papiera, plastov a ostatného odpadu. Bola vykonaná identifikácia konkrétnych lokalít, kde by bol vytvorený najväčší objem odpadu mimo

domácností. Okruh niektorých lokalít boli určené na základe rozhovoru s pánom Říhom, pričom ako najlepšie lokality boli označené tieto miesta:

- autobusové zastávky,
- železničná stanica,
- detské ihriská,
- športoviská,
- mestský cintorín.

Pre účel doplnenia priestorovej analýzy frekventovaných oblastí bola využitá online aplikácia Strava's Global Heatmaps. Táto aplikácia poskytla možnosť nahliadnuť do globálnej Heatmapy zostavenej z viacerých zaznamenaných dát od používateľov, ktorý využívajú túto internetovú službu. V rámci analýzy bol zvolený režim zaznamenávania pešej chôdze, ktorý najvernejšie odrážal pohyb osôb. Na obrázku 6 bola vizualizovaná intenzita pohybu osôb na verejných priestranstvách prostredníctvom kartografického zobrazenia. Oblasti s vysokou intenzitou pohybu boli znázornené bielou farbou, zatiaľ čo menej frekventované trasy boli vyznačené tmavofialovou odtieňom.

Obrázok 6 Frekvencia pohybu chodcov

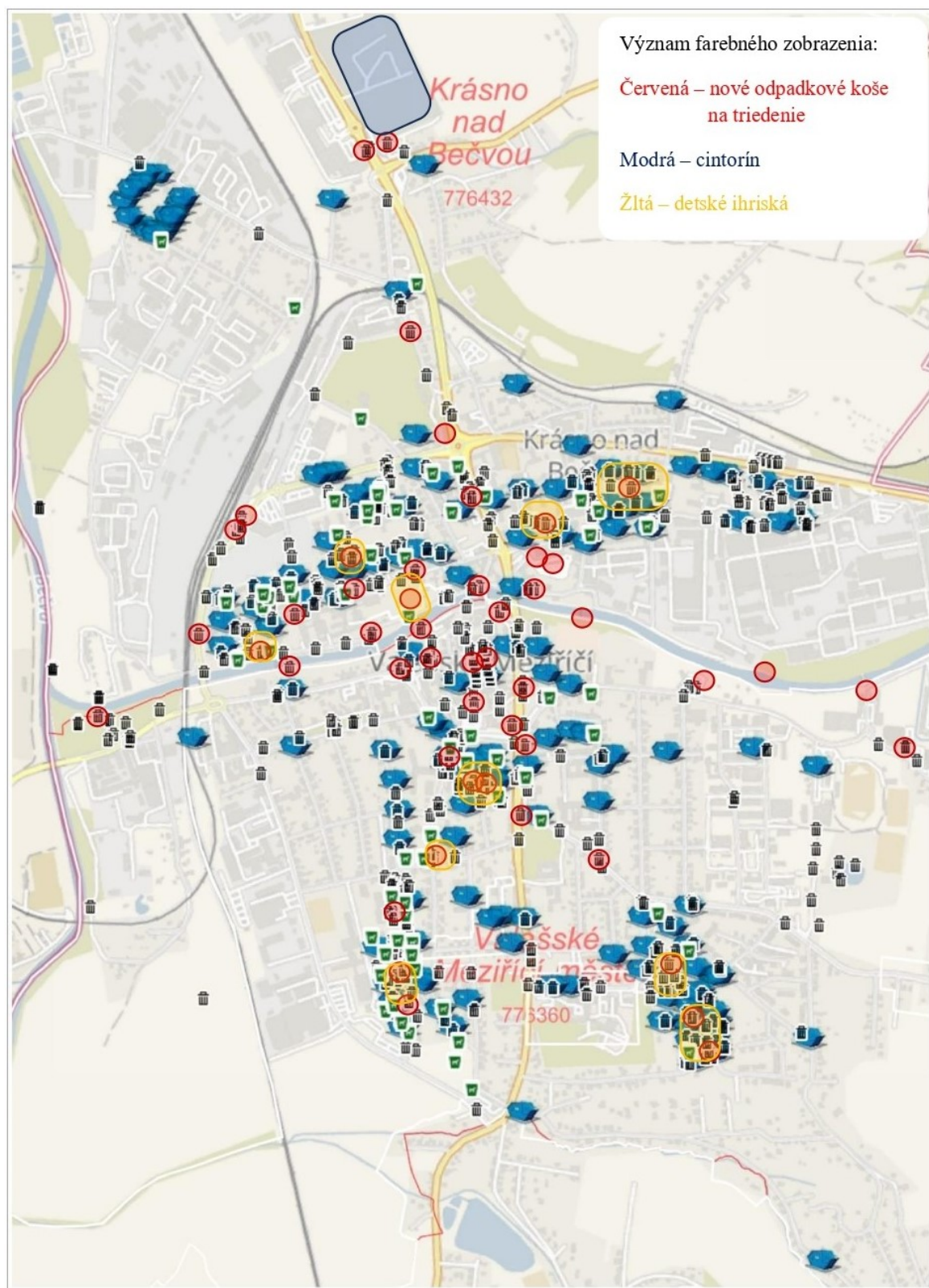
(zdroj: *Frekvencia pohybu ľudí*, 2025))

Bolo zistené, že najvyššia koncentrácia pohybu osôb bola sústredená do centra mesta, kde sa krížilo viacero mestských peších komunikácií. Na základe tejto analýzy boli za najvhodnejšie miesta pre inštaláciu týchto košov označené:

- hlavné križovatky v okolí námestia,
- hlavné komunikácie vedúce z centra (ulice ako Králova, Mostní, Žerotínova, Křižná, Sokolská, Vsetínská a Masarykova),
- cestné komunikácie pozdĺž rieky Bečvy,
- park Abácie,
- komunikácie na severe (ulica Zámecká vedúca až k Tescu),
- komunikácie v obytnej južnej oblasti (ulica Králova, časť ulice Hlavíčková).

Počet potrebných košov závisí predovšetkým na určení konkrétnej lokality. V porovnaní s mapou odpadov Valašského Meziříčí, ktoré sú verejne dostupné na stránkach mesta a pozorovaní umiestnenia kontajnerov v teréne bolo možné vytipovať adekvátne miesta a počet odpadných košov.

Na základe vykonanej detailnej analýzy pohybu osôb v kombinácii s dostupnými údajmi o existujúcich lokalizáciách odpadkových košov vo verejnom priestore a rozhovorov bolo možné presne identifikovať optimálne množstvo a umiestnenie košov na triedený zber odpadu. Táto analýza zohľadnila frekvenciu pohybu ľudí, ich správanie pri vyhadzovaní odpadu, ako aj typy odpadov najčastejšie produkovaných v jednotlivých oblastiach mesta. Výsledkom tohto vyhodnotenia je odporúčanie na obstaranie a následnú inštaláciu 50 kusov trojdielných odpadkových košov, ktoré umožnia efektívnejšie triedenie komunálneho odpadu priamo vo verejných priestoroch. Presné určené lokality pre umiestnenie týchto košov sú znázornené v obrázku 7, pričom ich rozmiestnenie bolo zvolené s cieľom maximalizovať dostupnosť a pohodlie pre občanov.

© Spinbox T-MAPY, © Příspěvatelé OpenStreetMap, RÚIAN: © ČÚZK

1 : 13 000

Obrázok 7 Mapa odpadkových košov v Valašskom Meziříčí

(zdroj: vlastné spracovanie (Mapa odpadů Valašského Meziříčí, 2019))

Pri realizácii návrhu bol dôležitou súčasťou samotný prieskum trhu dodávateľov, kde bolo potrebné porovnať viacerých výrobcov a vyžiadať ich cenové ponuky. Výberové konanie jedného typu odpadkového koša musel spĺňať požiadavky na funkčnosť, kapacitu, odolnosť voči vandalizmu a poveternostné vplyvy. Po výberovom konaní bol zvolený vonkajší odpadkový kôš na triedenie s názvom Lamela II. Kôš je vybavený vyberateľnými pozinkovanými vložkami na odpad s objemom 65 l pre jeho ľahkú manipuláciu zberu. Drevené lišty košov sú trikrát ošetrené kvalitnou a ekologickou ochrannou glazúrou, ktorá ich chráni pred UV žiarením a nepriaznivými poveternostnými vplyvmi. Jednotková cena tohto koša bola stanovená na 11 698 Kč bez DPH. Výpočet celkových nákladov na obstaranie je tak v závislosti od počtu kusov nasledovný: $50 \times 11\,698 \text{ Kč} = 584\,900 \text{ Kč}$ bez DPH. (Venkovní odpadkový koš na tříděný odpad Lamela II, 2025)

Následná inštalácia tejto objednávky bola zabezpečená poverenou spoločnosťou, čo v tomto prípade mali túto činnosť realizovať Technické služby mesta. Ich úlohou bolo prevzatie košov od dodávateľa, preprava na určené lokality, odmontovanie pôvodného plastového koša, úprava povrchu a následné montáž a ukotvenia košov na triedenie. Náklady na obstaranie betónovej dlažby boli zahrnuté v rámci úpravy povrchu v hodnote približne 18 800 Kč. Náklady na montáž k zakotvení do zeme pri ktorých bola zohľadnená aj pracovná sila, boli odhadované na približne 500 Kč za jeden nainštalovaný kus. Typ ukotvenia je možný dvoma spôsobmi, avšak z hľadiska jednoduchosti bola preferovaná inštalácia prostredníctvom priameho prišróbovania k spevnenému povrchu. Náklady na techniku a pohonné hmoty boli odhadované vo výške 7 000 Kč. Náklady na administratívu a projektovým riadením by odhadom mohli dosiahnuť sumu približne 6 000 Kč. Celkové náklady na inštaláciu 50 odpadkových košov odhadom mohli dosiahnuť sumu vo výške 57 tisíc Kč. (Venkovní odpadkový koš na tříděný odpad Lamela II, 2025; Dlažba hladká přírodní 60x60x6,2cm, 2025)

V rámci návrhu bola potrebná aj mierna úprava trás zvozov a harmonogramu zberu v súvislosti so zavedením nového systému pre triedený odpad, ako aj menšia zmena zberu zmesového odpadu. Tieto zmeny bola realizované interným pracovníkom u ktorého bola odhadovaná cena za spracovanie približne 10 tisíc Kč. Pri ktorej bola frekvencia zvozu triedeného odpadu zo začiatku optimálne nastavená – raz týždenne v rozmedzí dvoch dní a na námestí dvakrát týždenne. Frekvencia zberu bola zavedená podľa potreby jednotlivých lokalít, preto bol dôležitý následný monitoring a hodnotenie plnenia nádob v spolupráci

s pracovníkom technických služieb ktorý bol za evidenciu zodpovedný. Po vyhodnotení výsledkov a kontroly realizovaného projektu by mohla byť frekvencia zvozu upravená.

Ďalším dôležitým krokom bolo obstaranie špeciálne upraveného malého vozidla s delenými nádobami, ktoré umožňuje súčasný zber vyseparovaných zložiek odpadu (papier a plast). Obstarávacia cena tohto vozidla bola stanovená približne na 3 milióny Kč. (Popelársky vůz Mitsubishi Fuso, 2025)

V súvislosti s prevádzkou nového zberného vozidla a jeho trasy bolo nevyhnutné, aby bola zabezpečená správna personálna kapacita. V prípade, že to bolo možné, boli pracovníci Technických služieb presunutí na túto pozíciu v rámci logistickej zmeny, ktorá bola uskutočnená v predchádzajúcom kroku. Alternatívne mohla byť otvorená nová pozícia pracovníka zvozu. Náklady na zabezpečenie pracovníka predstavujú približnú jednorazovú sumu na inzerciu, výberové konanie, administratívu pri prijatí, vstupné školenie (bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci (ďalej len „BOZP“), pracovné postupy a operácie), osobné ochranné pracovné pomôcky (ďalej len „OOPP“) a zdravotnú prehliadku sú odhadované na približne 6 500 Kč. Jeho hrubá mzda bola odhadovaná vo výške 26 tisíc Kč, pričom odvody zamestnávateľa predstavovali približne 8 788 Kč a ostatné opakujúce sa náklady ako napríklad na stravné, pravidelné zdravotné prehliadky a BOZP, obnova OOPP a iné, predstavovali približne 500 Kč na mesiac. (Pracovník svozu odpadu, 2025)

Ako posledným krok bola riešená udržateľnosť a efektívnosť návrhu. Jednalo sa o kontrolu plnenia jednotlivých košov s cieľom optimalizácie frekvencie zberových trás. Zároveň bola zrealizovaná kontrola poškodenia odpadných košov v prípade opravy a údržbu. Priebežné hodnotenie plnenia prebiehalo počas 6 mesiacov prostredníctvom vyplňovania jednoduchého formulára. Celkové náklady na administratívu predstavovali približne 1 500 Kč, pričom išlo o výdaje spojené s tlačou formulárov, písacie potreby, základacími doskami a šanónmi na archiváciu. Náklady na opravy a údržbu predstavujú činnosti ako pravidelné čistenie, výmena opotrebených častí alebo neplánované opravy po vandalizmu, ktoré predstavujú približnú sumu na rok v hodnote 21 600 Kč.

V rámci propagácie tohto návrhu bola realizácia prostredníctvom Guerilla marketingu, u ktorého boli vybrané 7 lokalít s novými odpadovými košmi. Na týchto vybraných miestach boli prilepené štyri samolepky „stôp topánok“ vyobrazených na obrázku č. 8, ktoré zvýrazňovali povedomie o triediacich košov pre okoloidúcich ľudí. A zároveň bol tento projekt zverejnený na webových stránkach mesta. Náklady na 1 kus stopy boli stanovené

na približne 112 Kč, pričom celkové náklady realizácie boli predpokladané zhruba 3 900 Kč. (Otisk boty, 2025)

Obrázok 8 Guerilla marketing

(zdroj: (Projects ~ Hidden In Plain Sight, 2025))

Celkové náklady na realizáciu tohto projektu tvorili približne do výšky 3,7 miliónov Kč s nákladmi na pracovníka vo výške takmer 456 tisíc Kč na rok.

Tabuľka 5 Súhrn odhadovaných nákladov

Aktivity	Jednotková cena (Kč)	Množstvo / Trvanie	Celkové náklady (Kč)
JEDNORAZOVÉ NÁKLADY			
Odpadkový kôš Lamela II	11 698 Kč	50 ks	584 900 Kč
Betónová dlažba 60x60x6,2cm	229 Kč	82 ks	18 800 Kč
Montáž košov	500 Kč	50 ks	25 000 Kč
Technika a pohonné hmoty	—	—	7 000 Kč
Administratíva a projektové riadenie	—	—	6 000 Kč
Úprava trás a harmonogramu zberu	—	—	10 000 Kč
Obstaranie zberného vozidla	3 000 000 Kč	1 ks	3 000 000 Kč
Zabezpečenie pracovníka	—	—	6 500 Kč
Guerilla marketing	112 Kč	28 ks	3 900 Kč
Súčet jednorazových nákladov			3 662 100 Kč
OPAKUJÚCE NÁKLADY			
Hrubá mzda pracovníka	26 000 Kč	12 mesiacov	312 000 Kč
Odvody zamestnávateľa	8 788 Kč	12 mesiacov	105 456 Kč

Ostatné (BOZP, OOPP, zdravotné prehliadky, stravné)	500 Kč	12 mesiacov	18 000 Kč
Administratíva hodnotenia – tlačivá, potreby, archivácia	250 Kč	6 mesiacov	1 500 Kč
Opravy a údržba odpadkových košov	1 800 Kč	12 mesiacov	21 600 Kč
Súčet opakujúcich nákladov			455 456 Kč
CELKOVÉ NÁKLADY ZA 1 ROK			4 117 556 Kč

(zdroj: vlastné spracovanie)

Pri realizácii návrhu predstavuje celková suma projektu významný zásah do rozpočtu obce. Z tohto dôvodu bolo vhodné uvažovať o možnosti financovania z štátneho rozpočtu. Využitím dotácií alebo finančného príspevku by umožnili znížiť záťaž nákladov obce na implementáciu projektu, čo by na druhú stranu zvýšilo šancu jeho schválenia a úspešnú realizáciu.

V prípade inštalácie odpadkových košov na triedenie vo verejných priestoroch je možné využiť dotačné výzvy z Operačného programu Životné prostredie Ministerstva životného prostredia ČR. Nakoľko v súčasnosti neexistuje dotácia, ktorá by sa vzťahovala na zefektívnenie systému separácie pre Zlínsky kraj. Obec by preto musela počkať na podobnú výzvu ako výzva č. 55, ktorá sa týka integrovaných projektov zvozu a spracovania odpadov. Konkrétne sa jedná o opatrenie 1.5.5, ktoré podporuje systém oddeleného zberu a zvozu komunálnych odpadov, vrátane nákupov a inštalácie triedených nádob, ako sú aj odpadkové koše na triedený odpad. Toto opatrenie je priamo zamerané na zefektívnenie a rozšírenie separácie komunálnych odpadov ako sú plast, papier či sklo v obciach. Avšak táto dotácia je určená pre špecifické aglomerácie v ktorých Zlínsky kraj nie je zahrnutý. Preto, ako bolo už spomenuté, nie je možné túto dotáciu vyžiť.

Okrem toho je možné spolupracovať so spoločnosťou EKO-KOM, ktorá poskytuje obciam finančné príspevky závislé od miery triedenia odpadu. Taktiež ponúka logistickú, odbornú a edukačnú podporu pri rozvoji a zlepšovaní triedeného zberu.

Výstupom tohto projektu by sa zvýšila dostupnosť separácie odpadu. Nakoľko ľudia v rámci ich cesty zväčša nie sú ochotní prenášať papierový alebo plastový odpad do odpadných hniezd, kde sú veľké polopodzemné kontajnery na triedenie tohto odpadu a vyhodia ich do najbližšieho odpadného koša. Tým by sa zároveň znížilo menšie množstvo nevytriedeného odpadu vo verejnom priestore, zlepšila by sa čistota obce, povedomie o separácii a zvýšenie motivácií obyvateľov.

8.2 Kampaň „Třídíme společně“

V snahe podporiť triedenie komunálneho odpadu, predstaviť nové triediace odpadkové koše a zvýšiť povedomie verejnosti o dôležitosti separácie bol navrhnutý mobilný edukačný stánok pod názvom „Třídíme společně“. Tento stánok sa mal zúčastňovať väčších verejných podujatí v meste. Jeho úlohou bolo formou osobného kontaktu komunikovať s verejnosťou, distribuovať informačné materiály a hravou formou vzdelávať najmä deti a mladých.

Počas podujatí, ako napríklad Den Země (konajúci v apríli), Den Děti (konajúci v máji) alebo Uklid'me VALMEZ (konajúci v septembri), by mohli byť návštevníkom v edukačnom stánku rozdávané jednoduché informačné brožúry. Nákupná cena 1 000 kusov brožúr predstavovala približne 8 500 Kč. Za túto činnosť bola pomocníkom, ktorý mali znalosti o separovaných odpadoch, vyplatená odmena vo výške približne 1 200 Kč.

Obrázok 9 Brožúra „Valmez třídí srdcem“

(zdroj: vlastné spracovanie)

Pre deti boli pri stánku pripravené jednoduché interaktívne aktivity – malé hry, vedomostné otázky o triedení a tvorivé dielničky. Účastníci si mohli odnieť malý suveníry a certifikát „Malý třídič“. Súčasťou stánku bola aj vizuálna ukážka správneho a nesprávneho triedenia. Pomocou názorných príkladov odpadov sa vysvetľovalo, čo do triedeného odpadu patrí a čo nie.

Po ukončení jednotlivých akcií bola fotodokumentácia stánku zverejňovaná na oficiálnej webovej stránke mesta a na mestských sociálnych sieťach.

ZÁVĚR

Cieľom bakalárskej práce bolo navrhnúť možné riešenie na základe analýzy odpadového hospodárenia v meste Valašské Meziříčí, ktoré prispeje k jeho zefektívneniu a udržateľného rozvoja. Tento cieľ sa podarilo naplniť, keďže na základe dôkladných analýz produkcie jednotlivých druhov komunálneho odpadu, demografických údajov a s ním súvisiaca analýza miery separácie bol vypracovaný návrh.

Z vykonanej analýzy vyplynulo, že demografický vývoj mesta ovplyvňuje celkovú produkciu odpadu. Počet obyvateľov sa v posledných rokoch výrazne zvyšoval, čo sa následne prejavilo aj na náraste celkovej produkcie komunálneho odpadu, ktorá v roku 2024 dosiahla 8 037,13 ton. Naopak podrobnejšia analýza separovaných zložiek komunálneho odpadu (papier, sklo, plast a ostatné recyklovateľné odpady) poukázala na kolísavý trend, avšak celkovo mierne rastúce výsledky. Miera separácie sa pohybovala v rozpätí od 23,3 % po najvyšších 31,9 %, čo naznačuje o postupnom zlepšovaní systému separovaného odpadu. Hoci ide o pozitívny trend, je potrebné upozorniť na mierny pokles v posledných rokoch, ktorý môže byť spôsobený viacerými faktormi, ako sú zmeny správania obyvateľov, demotivácia alebo nedostatky v zberovej infraštruktúre. Napriek tomu však stále existuje priestor na zvýšenie efektivity a väčšie zapojenie obyvateľov do triedenia.

Na základe identifikácie nedostatkov bolo navrhnuté opatrenie pre zlepšenie dostupnosti zberných nádob na triedenie odpadu, najmä v oblastiach s vyššou hustotou pohybu obyvateľov, kde vzniká k rýchlemu zaplňaniu odpadkových košov. A zvýšenie informovanosti a environmentálneho povedomia prostredníctvom kampane, ktoré by podporili motiváciu obyvateľov k správne triedeniu a predchádzania vzniku odpadu. Navrhnuté riešenia sú technicky realizovateľné aj ekonomického hľadiska a zároveň sú v súlade s princípmi udržateľného rozvoja. Ich implementácia by mohla viesť k zvýšeniu efektivity triedenia a zníženiu zmesového komunálneho odpadu. Zároveň vytvárajú vhodné predpoklady pre rozvoj cirkulárnej ekonomiky na mestskej úrovni, lepšiu participáciu obyvateľov, čím sa zvýši šanca na dlhodobé zlepšenie miery separácie.

Záverom možno spomenúť, že odpadové hospodárstvo predstavuje rozsiahlu a komplexnú tému, ktoré si aj naďalej zaslúži pozornosť a ďalšie rozpracovanie. Navrhnuté opatrenia síce môžu predstavovať určitú finančnú záťaž, na druhú stranu z dlhodobého hľadiska predstavujú investíciu, ktoré prispievajú k udržateľnému rozvoju a zvyšujú kvalitu odpadového hospodárenia v meste Valašského Meziříčí.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

CEPEK, Branislav, 2015. *Environmentálne právo: všeobecná a osobitná časť*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 442 s. Učebnice. ISBN 9788073805609.

ČERNOCH, David, 2021. Online kalendáře svozu odpadů ke stažení na rok 2025. *Valašské Meziříčí: oficiální web města* [online]. 2025 [cit. 2025-05-02]. Dostupné z: <https://www.valasskemezirici.cz/online-kalendare-svozu-odpadu-ke-stazeni-na-rok-2025/d-45143>

ČESKO, 2020a. § 3 odst. 2 zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech: znění od 1. 1. 2024. In: *Zákony pro lidi* [online]. © AION CS 2010–2025 [cit. 2025-02-20]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2020-541#p3-2>

ČESKO, 2020b. § 11 odst. 1 písm. l) zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech: znění od 1. 1. 2024. In: *Zákony pro lidi* [online]. © AION CS 2010–2025 [cit. 2025-02-20]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2020-541#p11-1-l>

ČESKO, 2020c. § 59 zákona č. 541/2020 Sb. o odpadech: znění od 1. 1. 2024. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2025. [cit. 2025-03-14]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2020-541#p59>

ČESKO, 2021. Vyhlášky č. 8/2021 Sb., o Katalogu odpadů a posuzování vlastností odpadů: znění od 1. 1. 2023. In: *Zákony pro lidi* [online]. © AION CS 2010–2025 [cit. 2025-02-19]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2021-8#f6972945>

Cirkulárna ekonomika, 2025. *Inštitút cirkulárnej ekonomiky* [online]. [cit. 2025-03-01]. Dostupné z: <https://www.incien.sk/cirkularna-ekonomika/>

Cirkulární Česko, 2024. *Ministerstvo životního prostředí* [online]. [cit. 2025-03-01]. Dostupné z: <https://mzp.gov.cz/cz/agenda/odpadove-hospodarstvi-a-cirkularni-ekonomika/cirkularni-ekonomika/cirkularni-ekonomika-2>

Co je to likvidace odpadů?, 2017. *Samosebou* [online]. [cit. 2025-02-22]. Dostupné z: <https://www.samosebou.cz/2017/08/11/co-je-likvidace-odpadu/>

Dlažba hladká přírodní 60x60x6,2cm, 2025. *UNI HOBBY* [online]. [cit. 2025-05-12]. Dostupné z: https://www.unihobby.cz/dlazba-hladka-prirodni-60x60x6-2cm-pc-1?srsltid=AfmBOooW5HKWhev2P4fmMLbsi1reh-Zu0_wQ_7zSaQn0C6C2WeCxNAyxzoE

Ekonomika odpadového hospodářství v roce 2023, 2024. *EKO-KOM* [online]. [cit. 2025-03-04]. Dostupné z: <https://www.ekokom.cz/ekonomika-odpadoveho-hospodarstvi-v-roce-2023/>

- EU waste management law, 2024. *EUR-Lex* [online]. [cit. 2025-03-07]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/LSU/?uri=CELEX:32008L0098>
- Evidence odpadů, 2025. *Pro méne odpadu* [online]. 2025-02-19. Dostupné také z: <https://www.meneodpadu.cz/evidence-odpadu/>
- Frekvencia pohybu ľudí* [online], 2025. 1 : 5 000. © Maxar © Natural Earth Data © Mapbox © OpenStreetMap [cit. 2025-04-20]. Dostupné z: <https://www.strava.com/maps/global-heatmap/segments?sport=Walk&style=hybrid&terrain=false&labels=true&poi=true&cPhotos=true&sType=creator&sElevation=all&sSurface=0&sMin=0&gColor=blue&gOpacity=100#13.72/49.46376/17.97376>
- GUILLOT, Jaume Duch, 2023. Plastový odpad a jeho recyklace v EU. *Evropský parlament* [online]. [cit. 2025-02-19]. Dostupné z: <https://www.europarl.europa.eu/topics/cs/article/20181212STO21610/plastovy-odpad-a-jeho-recyklace-v-eu-infografika>
- HØJLUND CHRISTENSEN, Thomas, ed., 2011. *Solid waste technology & management*. Chichester: Wiley. ISBN 9781405175173.
- Jak systém funguje, 2024. *EKO-KOM* [online]. [cit. 2025-03-06]. Dostupné z: <https://www.ekokom.cz/cz/klienti/jak-system-funguje/>
- JANDUSOVA, Martina, 2024. Předcházení vzniku odpadů I.: Nejlepší odpad je ten, který nevznikne. *Komunální ekologie* [online]. [cit. 2025-02-20]. Dostupné z: <https://www.komunalniekologie.cz/info/predchazeni-vzniku-odpadu-i-nejlepsi-odpad-je-ten-ktery-nevznikne>
- KISLINGEROVÁ, Eva, 2023. *Cirkulární ekonomie a ekonomika 2: Státy, podniky a lidé na cestě do doby postfosilní* [online]. Grada [cit. 2025-02-10]. ISBN 9788027129324. Dostupné z: <https://www.bookport.cz/kniha/cirkularni-ekonomie-a-ekonomika-2-11724/>
- KIZLINK, Juraj, 2007. *Nakládání s odpady*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta chemická. ISBN 9788021433489.
- KURAŠ, Mečislav, 2014. *Odpady a jejich zpracování*. Chrudim: Vodní zdroje Ekomonitor, 343 s. ISBN 9788086832807.
- LANGLET, David a Said MAHMOUDI, 2016. *EU environmental law and policy*. Oxford: Oxford University Press, 386 s. ISBN 9780198753933.
- LYSÁK, Michal, 2020. *Harmonogram svozu odpadů ve Valašském Meziříčí* [Online]. Město Valašské Meziříčí, 4 s. [cit. 2025-04-03]. Dostupné z: https://www.valasskemezirici.cz/assets/File.ashx?id_org=17636&id_dokumenty=46195

- MALČEKOVÁ, Hana, 2014. *Průvodce odpadovým hospodářstvím: praktická příručka*. Praha: Linde Praha, 255 s. Praktická právnická příručka. ISBN 9788072019052.
- Mapa odpadů Valašského Meziříčí* [online], 2019. 1 : 13 000. Dostupné také z: <https://gis.muvalmez.cz/mapa/odpady/?c=-496406%3A-1139870&z=3&lb=osmll&ly=gp-6-b%2Cgp-11-p%2Chr%2Cad%2Cul&lbo=1&lyo=>
- MATTHEWS, Graham, 2024a. Paper Waste Facts and Statistics. *BusinessWaste.co.uk* [online]. [cit. 2025-04-25]. Dostupné z: <https://www.businesswaste.co.uk/your-waste/paper-recycling/paper-waste-facts-and-statistics/>
- MATTHEWS, Graham, 2024b. Plastic Waste Facts and Statistics. *BusinessWaste.co.uk* [online]. [cit. 2025-04-25]. Dostupné z: <https://www.businesswaste.co.uk/your-waste/plastic-recycling/plastic-waste-facts-and-statistics/>
- MATTHEWS, Graham, 2024c. Glass Waste Facts and Statistics. *BusinessWaste.co.uk* [online]. [cit. 2025-04-25]. Dostupné z: <https://www.businesswaste.co.uk/your-waste/glass-recycling/glass-waste-facts-and-statistics/>
- Ministerstvo, 2025. *Ministerstvo životního prostředí* [online]. [cit. 2025-03-20]. Dostupné z: <https://mzp.gov.cz/cz/ministerstvo/ministerstvo>
- MOŇOK, Branislav, 2012. *Brožúra nespaluj a separuj* [online]. Košice: Priatelia Zeme - SPZ, 8 s. [cit. 2025-02-22]. Dostupné z: <https://www.kompost.sk/files/brozura-nespaluj-a-separuj-11p-1.pdf>
- Multikomoditní sběry a jejich správná evidence, 2024. *EKO-KOM* [online]. [cit. 2025-02-12]. Dostupné z: <https://www.ekokom.cz/multikomoditni-sbery-a-jejich-spravna-evidence/>
- Nalezené předpisy, 2010–2025. *Zákon pro lidi* [online]. [cit. 2025-03-14]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/hledani?text=odpad>
- Odpadové hospodářství a cirkulární ekonomika, 2024. *Ministerstvo životního prostředí* [online]. [cit. 2025-03-07]. Dostupné z: <https://mzp.gov.cz/cz/agenda/odpadove-hospodarstvi-a-cirkularni-ekonomika>
- Odpadové hospodářství, 2021. *Česká inspekce životního prostředí* [online]. [cit. 2025-03-20]. Dostupné z: <https://www.cizp.cz/pusobnost/odpadove-hospodarstvi>
- Odpadové hospodářství, 2022. *Ministerstvo životního prostředí* [online]. [cit. 2025-03-07]. Dostupné z: https://mzp.gov.cz/cz/odpadove_hospodarstvi
- Odpadové hospodářství, 2025. *Zlínský kraj* [online]. [cit. 2025-03-20]. Dostupné z: <https://zlinskykraj.cz/odpadove-hospodarstvi-0>
- Odpadové hospodářství, © 2025. *Oficiálne stránky obce Modrová* [online]. [cit. 2025-03-03]. Dostupné z: <https://www.modrova.eu.sk/obecny-urad/odpadove-hospodarstvo>

- Opatření EU k řešení problematiky plastového odpadu* [online], 2020. 4. [cit. 2025-02-19]. Dostupné z: https://www.eca.europa.eu/lists/ecadocuments/rw20_04/rw_plastic_waste_cs.pdf
- Otisk boty, 2025. *Nalepte.cz* [online]. [cit. 2025-05-12]. Dostupné z: <https://www.nalepky-na-zed.cz/samolepky/vsechny/otisk-boty-samolepka-na-zed>
- OZV města Valašské Meziříčí o stanovení obecního systému odpadového hospodářství, 2023. In: *Obecně závazné vyhlášky města Valašské Meziříčí* [online]. Valašské Meziříčí [cit. 25-04-220]. Dostupné z: https://www.valasskemezirici.cz/assets/File.ashx?id_org=17636&id_dokumenty=53345
- OZV NATUR-PACK, 2019. Prečo triediť odpad? *Triedenie odpadu* [online]. [cit. 2025-03-04]. Dostupné z: <https://www.triedenieodpadu.sk/preco-triedit-odpad/>
- PAYT – spravlivý poplatek za odpad, 2025. *Pro méne odpadu* [online]. [cit. 2025-02-13]. Dostupné z: <https://www.meneodpadu.cz/payt-spravlivy-poplatek-za-odpad/>
- PAYT systém z pohledu dobré praxe, 2017. *Komunální technika* [online]. (12), 2 [cit. 2025-02-13]. Dostupné z: <https://www.meneodpadu.cz/wp-content/uploads/2017/12/odpady-prosinec-2017-econit-merged2.pdf>
- Počet obyvatel - obec Valašské Meziříčí (okres Vsetín), 2024. *Český statistický úřad* [online]. [cit. 2025-03-27]. Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/shortUrl?su=11b58a1d>
- Popelářský vůz Mitsubishi Fuso, 2025. *Autoline* [online]. [cit. 2025-05-12]. Dostupné z: <https://autoline.cz/-/popelarske-vozy/Evropa--c342cgrp1?page=3>
- Povinnosti měst a obcí v roce 2022 dle nové odpadové legislativy, 2022. *EKO-KOM* [online]. [cit. 2025-03-04]. Dostupné z: <https://www.ekokom.cz/povinnosti-mest-a-obci-v-roce-2022-dle-nove-odpadove-legislativy/>
- Pracovník svozu odpadu, 2025. *INwork.cz* [online]. [cit. 2025-05-12]. Dostupné z: https://www.inwork.cz/prace/olomoucky-kraj/olomouc/olomouc/4903600-pracovnik-svozu-odpadu/?vstup=jooble&utm_source=jooble&utm_medium=cpc&utm_campaign=STANDARD_NEW
- PREUS, Ondřej, 2024. Co upravuje zákon o místních poplatcích? *Dostupný advokát* [online]. [cit. 2025-03-03]. Dostupné z: <https://dostupnyadvokat.cz/blog/zakon-mistni-poplatky>
- Projects ~ Hidden In Plain Sight, 2025. In: *Pinterest* [online]. [cit. 2025-05-12]. Dostupné z: <https://sk.pinterest.com/pin/194428908908379206/>

- Provozovny PARTR, 2025. *PARTR* [online]. [cit. 2025-05-20]. Dostupné z: <https://www.partr.cz/provozovny/6/valasske-mezirici-hranicka-283/>
- PTÁČEK, Petr, 2016. *ODPADY Významu pojmu odpad a klasifikace odpadů* [online]. Brno [cit. 2025-02-19]. Dostupné z: https://is.muni.cz/el/1441/podzim2016/UPV_0045/um/NAOD2.pdf. Študijný materiál. Masarykova univerzita.
- Řešení pro obce a města, 2025. *Recovera* [online]. [cit. 2025-05-20]. Dostupné z: <https://www.recovera.cz/nase-sluzby/reseni-pro-obce-a-mesta/>
- SLAVÍK, Jan, 2022. *Recyklační chování domácností a nástroje, jak ho měnit* [online]. Wolters Kluwer [cit. 2025-05-16]. ISBN 978-80-7676-412-5. Dostupné z: <https://www.bookport.cz/AccountSaml/SignIn/?idp=https://shibboleth.utb.cz/idp/shibboleth&returnUrl=/kniha/recyklačni-chování-domácností-a-nástroje-jak-ho-měnit-11138/>
- Spättný zber, 2025. *Ecoproduct* [online]. [cit. 2025-02-15]. Dostupné z: <https://ecoproduct.sk/spatny-zber>
- Správní členění kraje, 2021. *Regionální informační centrum* [online]. [cit. 2025-03-20]. Dostupné z: <https://www.risy.cz/cs/krajske-ris/zlinsky-kraj/verejna-sprava/spravni-cleneni>
- Státní politika životního prostředí České republiky 2030 s výhledem do 2050, 2020. *Ministerstvo životního prostředí* [online]. [cit. 2025-03-09]. Dostupné z: https://mzp.gov.cz/sites/mzp.cz/files/tiskove-zpravy/OPZPUR-SPZP_2030_pro_verejnou_konzultaci-20200710.pdf
- ŠTĚPANÍK, Jan, 2016. *Plán odpadového hospodářství Města Valašské Meziříčí pro roky 2016 - 2026* [online]. Dostupné také z: https://www.dataplan.info/img_upload/7bdb1584e3b8a53d337518d988763f8d/plan-odpadoveho-hospodarstvi-mesta-valasske-mezirici-2016-2026.pdf
- ŠTĚPANÍK, Jan, 2023. *Vyhodnocení Plánu odpadového hospodářství Města Valašské Meziříčí za rok 2022* [Online]. Město Valašské Meziříčí, 34 s. [cit. 2025-03-23]. Dostupné z: https://www.valasskemezirici.cz/assets/File.ashx?id_org=17636&id_dokumenty=50406
- Strategický plán rozvoje města Valašské Meziříčí 2021 – 2027* [Online], 2021. MěÚ Valašské Meziříčí, 109 s. [cit. 2025-03-23]. Dostupné z: https://www.dataplan.info/img_upload/7bdb1584e3b8a53d337518d988763f8d/strategicky-dokument.pdf
- SYLVIA, Schaab, 2020. *Jde to i bez plastů* [online]. Portál [cit. 2025-02-21]. ISBN 9788026215776. Dostupné z: <https://www.bookport.cz/e-kniha/jde-to-i-bez-plastu-2251812/#>

- Systém EKO-KOM, © 1992-2025. *Jak třídít.cz* [online]. [cit. 2025-03-06]. Dostupné z: <https://www.jaktridit.cz/cz/obaly/system-eko-kom/>
- TOMÁŠKOVÁ, Hana, 2023. Často kladené dotazy k door to door sběru odpadů. *Komunální ekologie* [online]. [cit. 2025-02-22]. Dostupné z: <https://www.komunalniekologie.cz/info/casto-kladene-dotazy-k-door-to-door-sberu-odpadu>
- TS VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ S.R.O., 2025. Dostupné služby. *Marius Pedersen* [online]. [cit. 2025-04-01]. Dostupné z: <https://www.mariuspedersen.cz/cs/sluzby-ve-vasem-meste/ts-valasske-mezirici-s-r-o/dostupne-sluzby/>
- TUHÁČEK, Miloš a Jitka JELÍNKOVÁ, 2015. *Právo životního prostředí: praktický průvodce*. Praha: Grada, 279 s. Právo pro každého. ISBN 9788024754642.
- Územní členění města Valašské Meziříčí [Online], 2025. 1 : 50 000. © Spinbox T-MAPY, RÚIAN: © ČÚZK [cit. 2025-03-25]. Dostupné z: <https://gis.muvalmez.cz/mapa/uzemni-plany-obci/?c=-495493.05%3A-1141030.05&z=1&ly=hr%2Cad%2Cul%2Cupd-val-mez-hlv-z2%2Cjuapzk-hv&lyo=>
- VEBER, Jaromír a Lenka ŠVECOVÁ, 2023. *Udržitelnost a udržitelný management* [online]. Grada [cit. 2025-02-17]. ISBN 9788027108978. Dostupné z: <https://www.bookport.cz/kniha/udrzitelnost-a-udrzitelny-management-12344/>
- Velký průvodce tříděním odpadu, 2021. *Pro méne odpadu* [online]. [cit. 2025-03-03]. Dostupné z: <https://www.meneodpadu.cz/velky-pruvodce-tridenim-odpadu/>
- Venkovní odpadkový koš na tříděný odpad Lamela II, 2025. In: *Ekovovýroba.cz* [online]. [cit. 2025-04-26]. Dostupné z: <https://www.ekovovyroba.cz/odpadkove-kose-na-trideny-odpad/kos-na-trideny-odpad-lamela-ii/>
- Zberné hniezda, 2021. *Odvoz a likvidácia odpadu* [online]. [cit. 2025-02-25]. Dostupné z: <https://www.olo.sk/odpad/zberne-hniezda>
- Žlutý kontejner je nově multikomoditní, vedle plastů pojme i další odpad, 2023. *Komunální ekologie* [online]. [cit. 2025-02-12]. Dostupné z: <https://www.komunalniekologie.cz/info/zluty-kontejner-je-nove-multikomoditni-vedle-plastu-pojme-i-dalsi-odpad>

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázok 1 Kategorzácia odpadu	16
Obrázok 2 Základné aktivity v hierarchii odpadového hospodárenia.....	20
Obrázok 3 Ilustrácia základného členenia komunálneho odpadu	24
Obrázok 4 Územné členenie mesta Valašské Meziříčí	32
Obrázok 5 Kombinované vonkajšie kontajnery na triedenie odpadu	52
Obrázok 6 Frekvencia pohybu chodcov.....	53
Obrázok 7 Mapa odpadkových košov v Valašskom Meziříčí	55
Obrázok 8 Guerilla marketing.....	58
Obrázok 9 Brožúra „Valmez třídí srdcem“	60

SEZNAM TABULEK

Tabuľka 1 Harmonogram odvozu odpadu v obci Valašské Meziříčí	35
Tabuľka 2 Množstvo vyprodukovaného komunálneho odpadu	36
Tabuľka 3 Miera produkcie vybraného komunálneho odpadu na 1 obyvateľa	40
Tabuľka 4 Náklady separovaného odpadu	42
Tabuľka 5 Súhrn odhadovaných nákladov	58

SEZNAM GRAFU

Graf 1 Vývoj počtu obyvatel'stva obce Valašského Meziříčí	33
Graf 2 Množstvo produkcie papierového odpadu.....	37
Graf 3 Množstvo produkcie skleného odpadu	38
Graf 4 Množstvo produkcie plastového odpadu	39
Graf 5 Množstvo produkcie ostatného separovaného odpadu	39
Graf 6 Úroveň separácie obce (v %).....	41

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

BOZP Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci

ČR Česká republika

DPH Daň z pridanej hodnoty

EÚ Európska únia

Kč Česká koruna

Kg Kilogram

KO Komunálny odpad

l Liter

Obyv. Obyvatel'

ODTO Ostatné recyklovateľné zložky odpadu

OOPP Osobné ochranné pracovné pomôcky

Valmez Valašské Meziříčí

Z. z. Zbierka zákonov

Zb. Zbierky

ZKO Zmesový odpad